

LEPO MESTO

GLASILO
OLEPŠEVALNEGA IN
TURISTIČNEGA DRUŠTVA
CELJE

Leto II. Štev. 2

Celje, 25. novembra 1962

Cena 30 din

Občinski statut –
lokalna ustava

Letošnje leto je izredno pomembno zaradi izgrajevanja naše državnosti, saj sprejemamo tako zvezno, kakor republiške ustave, zraven pa še statute okrajev in občin. Menda ni enakega primera, da bi uspeli kjerkoli in kdajkoli to, kar je uspelo nam, da bomo sprejeli v enem letu vse temeljne listine naše družbene, državne in komunalne ureditve. Vse listine, po svoji vsebini najnaprednejše, temelječe na načelih osvobojenega dela in najširšega družbenega samoupravljanja, nam kažejo pot v nadaljnje obdobje našega družbenega, gospodarskega in kulturnega razvoja, kjer funkcija države postopoma izgublja svoje značilne klasične oblike. Drugače tudi ni mogoče, saj gradimo brezrazredno družbo.

Želimo se dotakniti statuta Celjske občine, ki je med prvimi predložen v javno razpravo. Šele danes, ko je ta statut pred nami, se zavedamo njegovega pomena in njegove vsebine. S statutom so določene samoupravne pravice in dolžnosti občine Celje, z njim so urejeni odnosi med občani, delovnimi in drugimi organizacijami pri opravljanju skupnih občinskih zadev.

Posebej bi se radi dotaknili velikega pomena določila, da sodelujejo občani v upravljanju občine tudi na podlagi svoje iniciative, saj ima vsak občan in skupina občanov pravico, da predlaga občinski skupščini in njenim organom osnutke predpisov in posredovanje v raznih zadevah, občinski organi pa so tudi dolžni odgovoriti v 30 dneh in če predlagatelj ni zadovoljen z odgovorom, se lahko še enkrat obrne na občinsko skupščino, ki bo dokončno odločila.

Menimo, da se bo naše društvo pravice predlaganja in posredovanja v raznih zadevah, predvsem pa glede razvoja turizma in lepše ureditve našega mesta temeljito poslužilo, to pa je ena izmed temeljnih oblik samoupravljanja, da si svojo občino in komunalne odnose urejamo sami.

Kot glasilo turističnega društva moramo posebej pozdraviti 92. in 93. člen, ki pravita o turizmu takole:

Vzdrževanje in urejanje parkov, zelenih nasadov, kopališč in otroških igrišč opravlja v večjih naseljih posebna komunalna organizacija, v drugih naseljih pa krajevne skupnosti, ki morajo v tem pogledu sodelovati s turističnimi olepševalnimi društvi.

Stroški vzdrževanja in urejanja teh objektov se zagotavljajo iz sredstev občine in na druge načine.

Občina podpira turistična olepševalna društva na območju občine s prepustitvijo turistične takse, z dotacijami iz proračuna občine in na druge načine.

Občina pospešuje razvoj in napredek turizma kot izredno važne gospodarske panoge, predvsem zdraviliškega turizma na območju

Celjske letne igre na gradu in drugod

Letošnja uprizoritev »Celjskih grofov« na Starem gradu v Celju v izvedbi Delavskega odra je prepričljivo dokazala, da se občinstvo za take prireditve izredno zanima. Rekordni obisk vseh predstav v celoti potrjuje pravilnost zamisli o stalnih letnih igrah pod milim nebom v Celju, ki jo je pred leti sprožilo celjsko gledališče. Zaradi finančnih težav pa tudi zaradi nerazumevanja merodajnih činiteljev je bilo

Stari grad enkrat drugače
Foto Fotolik

mogoče zamisel celjskega gledališča takrat le deloma uresničiti. Tako je prišlo do dveh uprizoritev v mestnem parku (»Sen kresne noči« in »Herman Celjski«) v izvedbi Celjskega studija l. 1933 in do predstav za stolpom v Kocenovi ulici leta 1947 v izvedbi Mestnega gledališča. (»Celjski grofje«). — Na uprizoritve na Starem gradu je bilo treba čakati celih trideset let in je našo zamisel iz leta 1932 uresničil amaterski Delavski oder leta 1962.

Zdaj, ko je ta, za utrditev in nadaljnji razvoj vprašanja letnih iger v Celju nesporno pomembni dogodek za nami, se mi zdi potrebno izpregovoriti nekaj načelnih besed o uprizorjanju gledaliških predstav na prostem v prihodnosti.

Dobrne. V vseh turističnih krajih je potrebno zagotoviti ustrezne kapacitete za prenočevanja in prehrano turistov, urediti prostore za šotorjenje (camping), urediti prostore za parkiranje, urediti servisno službo za avto-moto turizem, skrbeti za turistično propagando, organiziranje izletov in na druge primerne načine.

Ko ob zaključku pozdravljamo naš novi občinski statut, bomo zapisali še, da se Olepševalno in turistično društvo Celje zaveda svoje vloge v našem komunalnem sistemu in, ne da se svoje vloge samo zaveda, za naš nadaljnji razvoj bo tudi doprineslo svoj pozitivni delež.

Malokatero mesto v naši domovini ima toliko primernih prostorov za uprizorjanje tako velikih spektaklov z množično zasedbo (mestni park in stari grad) kakor tudi komornih dramskih del iz svetovne klasične in sodobne literature. Razen mestnega parka in Starega gradu naj omenim samo še park za stolpom v Kocenovi ulici, Muzejski trg pred Grofijo, Savinjsko nabrežje za Grofijo in prostor med bivšim magistratom in Marijino cerkvijo (Trg svobode), kjer je v času med obema vojnama Slovensko narodno gledališče iz Ljubljane uprizorilo Hofmannsthalovega »Slehernika« z Ivanom Levarem v naslovni vlogi.

Vsi ti prostori bi se dali z malimi stroški preurediti in prilagoditi zahtevam dramskih del, ki bi bila primerna za uprizoritev prav na teh mestih. Pri tem bi morali sodelovati s prirediteljem seveda vsi v poštev prihajajoči činitelji, v prvi vrsti Občinski ljudski odbor in Olepševalno in turistično društvo.

Izbiro del, ki naj bi se v okviru celjskih letnih iger v posameznih sezonah na določenih mestih uprizarjala, kakor tudi organizacijo uprizoritev in njihovo izvedbo bi se moralo poveriti brezpogojno strokovnemu umetniškemu vodstvu, ki bo jamčilo za umetniško kvaliteto posameznih predstav. Ker imamo v Celju poklicno gledališče, je jasno, da bi moralo biti umetniško vodstvo prireditelj v njegovih rokah in pod njegovo odgovornostjo za kvaliteto izvedbe. Tesno sodelovanje med Slovenskim ljudskim gledališčem in Delavskim odrom bi bilo na ta način in pod takimi pogoji dovolj prepričljiva garancija za absolutno umetniško kvaliteto celjskih letnih iger.

Izredno zadovoljivi, rekel sem zgoraj »rekordni« obisk letošnjih

predstav na gradu ne bi smel nikogar presenetiti. Pomisliti moramo, da je bila to prva uprizoritev na celjskem gradu in že zaradi tega za široko zaledje celjskega bazena prava senzacija. Pri tem obiskovalci teh predstav niso bili glede izvedbe same kdove kako kritični, ker jih je pač pritegovala v prvi vrsti ta senzacija, drugič pa uprizorjeno delo samo in njegova, za prebivalce Celja in okolice še danes izredno priljubljena tematika o nesrečni Veroniki Deseniški. Za celjske letne igre, ki naj bi postale stalna institucija ne samo za domače občinstvo, marveč po zgledu Dubrovnika v prvi vrsti reprezentativna atrakcija slovenske gledališke umetnosti za obiskovalce iz tujine, pa je v prvi vrsti merodajna kvaliteta izvedba, ki mora biti »conditio sine qua non«. Če bi se ta kriterij v prihodnje ne upošteval, je bolje, da se misel na celjske letne igre sploh opusti, ker samo z vnaprejšnjim zagotavljanjem umetniške kvalitete bi se moglo pristopiti k široko zasnovani reklamni doma in v tujini. Če bo podana taka garancija, potem se bodo tudi vsi s prireditvijo zvezani stroški bogato obrestovali. Od pritoka obiskovalcev iz tujine se bo dvignil celjski turizem, od tega pa bodo imele korist vse naše gospodarske organizacije.

Odkrito in brez vseh pridržkov sem povedal svoje mnenje in upam da se ma bo prav razumelo. Se enkrat pa poudarjam, da bo izvedba organizacije celjskih letnih iger imela uspeh samo ob najtesnejšem sodelovanju s celjskimi amaterji in Slovenskim ljudskim gledališčem ter ob pomoči Olepševalnega in turističnega društva, mestne občine in drugih činiteljev celjskega gospodarskega, političnega in kulturnega življenja.

Fedor Gradišnik

Kaj bo s celjskim muzejem

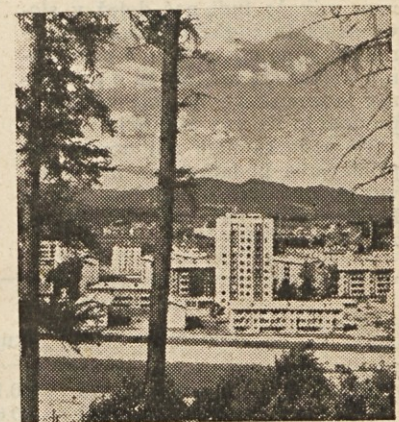
Marsikdo v Celju in drugod sprašuje: Zakaj je obnova Stare grofije obstala, kaj je z gradnjo Studijske knjižnice, kdaj bo muzej za obiskovalce spet odprt itd?...

Vprašanja so umestna, odgovori nanje pa povezani z najrazličnejšimi opravičili. Trenutna situacija je končno taka, da vse kaže, da bodo problemi kmalu rešeni (vsaj deloma) in da bo muzej vsaj v prihodnjem letu lahko opravljal svojo funkcijo, namreč to, da bodo zbirke dostopne javnosti. Tako se bodo lahko pokazali obiskovalcem vsi rezultati večletnih znanstvenih priprav, internih in terenskih.

Odkar je muzej za obiskovalce zaprt je poleg najrazličnejšega proučevanja opravljeno v stavbi marsikatero delo v zvezi z obnovo. Očiščena je fasada, na kateri so prišli do izraza vsi značilni arhitekturni elementi. V notranjstvi so zamenjali doslužena tla s parketnimi in uredili električno napeljavo kot sodi muzejskim razstavnim na-

menom. Stropi so zaščiteni pred ognjem, zlasti še znani Celjski strop, ki bo ob priliki tudi restavriran.

Ko bo celotna obnova stavbe (Nadaljevanje na 2. strani)

Otok, foto Franc Peršak

To nas žali

Celjski tednik je objavil v številki 42 z dne 26. 10. t. l. tole karikaturu, ki jo objavljamo zaradi tehničnih razlogov nekaj pomanjšano.

majo starejši ljudje, ljudje, ki so že uravnovesili svoje značaje ter vedo, kaj je prav in kaj ne in ki ločijo dobro od slabega ter šalo od žalitve. Karikatura pa tudi ni res-

JAKA SRŠEN: PERSPEKTIVNI KADER...

Na videz smešno in zabavno? Vendar zadeva ni prav nič smešna in zabavna, še manj humoristična.

Kaže čudna pojmovanja in humanost tistega, ki je kaj takega napisal in narisal, njegovo mladost in prevzetnost ter malomarnost in površnost urednika, ki je kaj takega objavil.

Menimo, da je takšno zbadanje tistih, ki delajo nesebično za olepšanje in ureditev našega mesta neprimerno in žaljivo. S takim pisanjem in risanjem se tudi ni vplivalo prav nič vzpodbudno na društveno dejavnost, ki vedno bolj pogreša prostovoljnih delavcev. Prepričani smo tudi, da tisti, ki je karikaturu narisal doslej še ni storil ničesar zastoj ter si je dal vse, kar je napisal in narisal in vsa druga opravljena dela prav dobro plačati.

Sicer pa je razumljivo, da se za olepšavo in ureditev mesta zani-

nična, saj znaša povprečna starost članov upravnega odbora le 48 let, kar je več kakor zadovoljivo povprečje za tovrstne organizacije.

Upravičeno je bilo ob tej karikaturi užaljenih 800 članov celjskega Olepševalnega in turističnega društva, predvsem pa 17 članov upravnega odbora, 9 članov gospodarskega odbora, 9 članov propagandnega odbora ter 30 članov društvenega plenuma, ki v društvu že več let uspešno, marljivo in brezplačno delujejo.

Žalostno je, če lahko neodgovorni ljudje pišejo in rišejo, kar se jim zdi in s tem žalijo eno najmarljivejših celjskih društev in njegove delovne člane.

Mogoče bosta avtor karikature in urednik le spoznala, da sta storila napak in da označujejo ljudje takšna dejanja z ne preveč lepimi izrazi.

Spremeniti moramo odnos do turizma

Naša industrija doslej ni mogla prispevati glede deviz, da bi se zmanjšala debalansa. Nasprotno, ta negativna razlika se je večala iz leta v leto, mi pa smo zapostavljali nekatere sektorje v našem družbenem in gospodarskem življenju. To se nanaša predvsem na turizem. Na turizem smo vedno gledali kot na nekaj postranskega, nevažnega. Govorili smo, če kdo hoče priti, naše Jadransko morje je lepo, naj pride in koga bo videl, bo spet prišel. Tako ne gre več. Zdaj je treba drugače gledati na turizem in spreminiti merila. Italija na primer bo imela letos skoraj milijardo dolarjev od turizma, mi pa smo imeli lani komaj 24 milijonov dolarjev. Kaj to pomeni? Razen uslug je treba omogočiti tudi popravilo naših cest, ki so slabe. Zgraditi gostinska podjetja in vse drugo, da bomo tujce navezali na naše morje. Devize, ki jih dobimo iz turizma, so za nas najcenejše, ker jih ne le dobimo, ne da bi dali tujini kakšna svoja sredstva, temveč na ta način prodajamo tudi tisto blago, ki bi ga sicer morali z regresom izvažati v tujino. Lani smo dosegli 24 milijonov dolarjev, zdaj pa moramo težiti k 100 milijonom. To ni visoka vsota, zato pa moramo čimprej storiti vse, da jo bomo dosegli. Čeprav je turizem predvsem stvar naših gospodarstvenikov, morajo to vprašanje najresneje obravnavati tudi drugi.

Maršal Tito na IV. plenumu ZKJ

Kaj bo s celjskim muzejem

(Nadaljevanje s 1. strani)

končana, namerava muzej preseliti z nekaterimi preurejenimi zbirkami. V ta namen so že restavrirane stene rokokojske sobe, zdaj pa obnavljajo slikarijo vseh sten sobe s kaminom (2. pol. 17. stol.).

V podstrešnem hodniku nad arkadami bo na novo urejen grafični kabinet in prostor za srednjeveško plastiko celjskega področja, v kletih pa arheološki lapidarij.

Pomembno novost bo pomenila tako imenovana »Soba Celjanov«, kjer bo razstavljeno gradivo, povezano s celjskimi grofi. Ker je ohranjenega izredno malo originalnega materiala (omenili bi lahko le lobanje celjskih grofov, dva meča iz grada, tri celjske novce) bo treba seči po foto-kopijah grobov, celjskih listin s pečati, gotskega okna s celjskim grbom itd. Z ureditvijo tega prostora bo celjski muzej premostil znatno vrzel z ozirom na dokumentacijo lokalne srednjeveške zgodovine, ki je slavna ravno z obdobjem celjskih grofov.

Svoje mesto bo dobila tudi izven-evropska zbirka Alme Karlinove. Ta zbirka nudi jasen vpogled v življenje azijskih, zlasti primitivnih ljudstev.

Arheologija bo poleg sedanjih prostorov dobila še svoj lapidarij in razstavni prostor v pritličju stavbe, ki je zdaj podrt.

Oddelek NOB se bo preselil iz stavbe Stare grofije, kajti v eni sami sobi ne more več prikazovati celotnega gradiva iz dobe revolucije v celjskem okraju. Gradiva pa je ogromno! Zdaj bo imel muzej NOB svoje stalne prostore v stavbi Starega magistrata.

Omeniti je vredno depoje, ki so urejeni v podstrešnih prostorih muzeja. Zdaj je prvič v celjski muzejski dejavnosti možno voditi točno konservatorsko preparatorsko evidenco nad dragocenimi umetninami in začeti z znanstvenim proučevanjem nekaterih še neobdelanih predmetov.

Ves del parka za muzejem je rezerviran za razstavne namene in sicer večje eksponate iz kamna in podobnega materiala. V mislih je tudi priprava prenosa savinjske male kašte, ki bi služila obenem za prodajo raznih spominkov, v prvi vrsti pa prezentirala našo leseno arhitekturo. Predvideno je, da bi tudi ta kašta stala nekje v parku.

Ko bodo dograjeni prostori za Študijsko knjižnico — to bo v zidanih nadstropjih podrti hiše poleg muzeja, se bodo odprle nove možnosti za delo obeh ustanov. Takrat bo muzej lahko pokazal dosti več iz etnografije, galerijskega gradiva (to bo omogočeno tudi z občasnimi razstavami v glavni dvorani pod Celjskim stropom), arheologije itd.

Perspektive celjskega muzeja so čudovite! Uresničene bodo, ko bodo realizirana vsa obnovitvena dela na Stari grofiji. Takrat se bo Celje lahko ponašalo s svojim muzejem, ki spada po bogastvu zbirk med najzanimivejše in najbogatejše pri nas. Takrat bo opravljeno tudi ono kulturno poslanstvo, ki ga muzejska ustanova ima in pa vse vloge, ki prehajajo in povezujejo kulturo s turizmom in tako doprinesejo marsikaj k lepoti, zanimivosti in privlačnosti Celja ter s področja drugih naših krajev.

Milena Moškon

Ob robu letošnje turistične sezone

Kar naenkrat je minila letošnja sezona, bila je prekratka.

Rezultati še niso znani, poznavalci razmer pa pravijo, da bo domačih nočitev za približno 5% manj, inozemskih nočitev pa za 20% več, kakor v letu 1961. In če vam navedemo statistične podatke za leto 1961, si lahko ustvarite sliko letošnjih turističnih uspehov in neuspehov, kar sami.

Takile so rezultati za leto 1961:

Turistično področje	Nočitev gostov		
	domačih	tujih	skupaj
Jugoslavija	19.675.757	4.522.734	24.198.491
Slovenija	2.515.052	584.879	3.099.931
Okraj Celje	537.400	44.613	582.013
Občina Celje	138.023	6.969	144.992
Mesto Celje	21.411	4.612	26.023

Ta pregled je gotovo zanimiv, saj nam prikaže tudi naš delež v slovenskem in jugoslovanskem turizmu. Uvodne ugotovitve o zmanjšanju domačega turizma in o povečanju inozemskega turizma veljajo v povprečju za vsa področja.

Te podatke nam naj dopolni še primerjava podatkov za prvih devet mesecev letošnjega leta s istim lanskoletnim časovnim obdobjem za občino Celje:

Leto	Gostje			Nočitve		
	domači	tuji	skupaj	domači	tuji	skupaj
1962	16.547	3.228	20.175	98.093	7.822	105.915
1961	18.165	2.480	20.645	109.999	5.782	115.781
Indeks	93	130	98	89	135	91

Te številke nam povedo, da smo v celjski občini glede domačih gostov pod, glede inozemskih gostov pa nad povprečjem.

Menimo, da z rezultati letošnje sezone v Celju in celjski občini ne smemo biti zadovoljni, čeprav so glede znižanja nočitev domačih gostov vplivali največ ukrepi socialnega zavarovanja na zdravilišče Dobrno in s tem tudi na podatke celotne občine. Naj bi nas podatki

poučili, da velja storiti v bodoče za turizem več, kakor pa smo storili doslej. Treba je več propagande, gostom je treba nekaj nuditi in tudi cene morajo biti dostopne. Te tri činitelje moramo za prihodnjo sezono upoštevati, če hočemo in želimo nadaljnji razvoj turizma v Celjski občini.

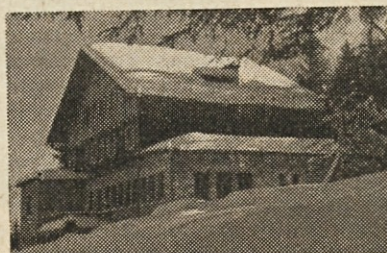
Povedali bi še, da bi lahko turistično dejavnost znatno poživeli z raznimi prireditvami in kongresi.

V Celju imamo sedaj za naslednjih 10 let dovolj prenočitvenih kapacitet tudi gostišča, predvsem restavracije odgovarjajo. Nujno pa potrebujemo sodobno kavarno, izletišča in nočni lokal, predvsem pa je treba urediti in odpreti javnosti celjski muzej ter obnoviti Celjsko kočjo.

V Dobrni morajo čimprej obnoviti stari trakt zdravilišča, kopališče ter zgraditi prostozračni bazen. Poleg Celja in Dobrne ima na območju celjske občine še precejšen pomen v turističnem izletništvu Frankolovo, kjer so dani pogoji, da se zgradi v naslednjih letih manjši kopalni bazen; prepričani pa smo tudi, da bo marljivo frankolovsko društvo lahko že v kratkem odprlo v Črešnjicah prijetno postojanko — izletišče z viničarskim muzejem.

To, kar smo našli, je v Celju, na Dobrni in na Frankolovem najbolj potrebno; pozdravili bi še marsikaj, vendar če bo urejeno to, kar smo našli, bomo storili velik korak naprej.

Prof. Zoran Vudler

Celjska kočja je pripravljena za zimsko sezono, le če bo kaj prida snega

Foto Fotolik

DRUŠTVENA KRONIKA april – november

OLEPŠEVALNO IN TURISTIČNO DRUŠTVO, CELJE

6. aprila: Seja komisije za zunanji izgled mesta Celja ob akciji »Celje ob 1. maju« (Umek, Zorko, Zupancič in predstavnik stanovanjske skupnosti).

12. aprila: Komisija za zunanji izgled mesta Celja je pregledala center.

13. aprila: Komisija za zunanji izgled mesta je pregledala del Gaberij.

16. aprila: Komisija za zunanji izgled mesta si je razdelila delo in pregledala Otok in Jožefov hrib.

17. aprila: Komisija za zunanji izgled je končala z delom ter razposlala vsem, ki so bili prizadeti pismeni opomin.

26. aprila: Seja ožjega propagandnega odbora, kjer se obravnava obsežna akcija »Celje ob 1. maju«, ki je dobro uspešna.

7. maja: Udeležili smo se seminarja turističnih informatorjev v Bovcu, ki je trajal dva dni. Naš zastopnik je bil Slavko Zorko – tajnik društva.

14. maja: Seja ožjega gospodarskega odbora o problematiki Starega gradu.

25. maja: Seja ožjega gospodarskega in propagandnega odbora o postavitvi kioska v izdelavi Alpos-Sentjur.

4. junija: Udeležili smo se obnega zbora celjskih aranžerjev.

6. junija: Pri železnici smo intervjuvali zaradi montaže obnovljenega reliefa »Jadranska obala«.

11. junija: Razširjena seja Hortikulturnega društva. Naša delegata sta bila tov. Zorko in Rihtersič.

14. junija: Seja upravnega odbora našega društva.

22. junija: Seja gospodarskega odbora OTD zaradi gostišča »Na Gričku«.

2. julija: Društvo je dalo v najem svoje Sotore.

27. julija: Naše društvo pomaga z zastavami Zg. Savinjskim turističnim društvom pri njihovem tradicionalnem turističnem tednu.

29. julija: Promenadni koncert v mestnem parku – igrala godba TEP – Celje.

12. avgusta: Promenadni koncert v mestnem parku – igrala godba »France Prešeren« Celje.

19. avgusta: Promenadni koncert v mestnem parku – igrala godba »France Prešeren« Celje.

26. avgusta: Promenadni koncert v mestnem parku – igrala godba TEP Celje.

29. avgusta: Udeležili smo se posveta o železniških mostovih in novi lokaciji.

4. septembra: Seja uredniškega odbora za časopis »Lepo mesto« (druga letošnja številka bo izšla v mesecu novembru).

9. septembra: Promenadni koncert godbe TEP v mestnem parku.

12. septembra: Ureditev oddajanja zasebnih sob preko turističnega in avtobusnega podjetja Kompas.

20. septembra: Sestanek o železniških voznih redih v prihodnji sezoni, na postaji.

28. septembra: Seja upravnega odbora Celjske turistične zveze.

1. oktobra: Seja gospodarskega odbora o problematiki obnove gostišča »Na Gričku«.

9. oktobra: Seja komisije za izdelavo mestnega načrta.

11. oktobra: Seja upravnega odbora Olepševalnega in turističnega društva, Celje.

22. oktobra: Posebna komisija je pregledala obe gostišči, s katerimi upravlja OTD. – Seja komisije za prospekt.

26. oktobra: Koncert Koroškega akademkega okteta iz Ljubljane v Narodnem domu.

6. novembra: Seja propagandnega odbora OTD. – Seja komisije za pridelitve.

8. novembra: Predavanje prof. Letiniča v kino »Dom« o prebivalcih Koroških otokov.

ČLANKE SO PRISPEVALI: BELA BUKVIČ, ČETINA MILAN, ČERNETIČ DRAGO, JUG KAREL, GRADIŠNIK FEDOR sen., HARTMAN BRUNO, MOŠKON MILENA, OREL TINE, ROŠ FRAN, STERMECKI VERA, VAJD FRANJO, VEHOVAR FRANCI, VOLF JANKO, VUDLER ZORAN IN ŽUPANČIČ JOŽE TER ŠE NEKATERI, KRAJŠE PRISPEVKE ZA TRIBUNO IN OBJAVE.

FOTOGRAFIJE: FOTOLIK, FOTO PELIKAN, FRANC PERŠAK, ZORAN VUDLER.

Nagrade za najlepše cvetje – 1962

Posebna komisija Olepševalnega in turističnega društva Celje, je končala svoje delo. Minuli mesec je razposlala 605 pismenih priznanj gojiteljem cvetja. Razdelila je tudi 4 nagrade za najlepše cvetje.

Nagrade so prejeli:

- I. nagrado 3000 din – Železničarski blok na Otoku;
- II. nagrado 3000 din – šola na Hudinji;
- III. nagrado 2000 din – Železničarski blok; Kersnikova ulica;
- IV. nagrado 2000 din – oficirski blok, Trg revolucije.

Ista komisija je tudi izžrebala naslednje nagrade:

1. Okrajno sodišče Celje, 1000 din;
2. Stanovanjski blok na Slandrovem trgu, 1000 din;
3. Šešler Ivo, Jenkova, 1000 din;
4. Lesjak Alojzija, Ulica 29. novembra, 1000 din;

5. Peperko Fanika, blok Ulica 29. novembra, 1000 din.

Nagrade po 500 din so prejeli:

1. Nebotičnik, Na otoku
2. Lah Ivo, Šaranovičeva ul.
3. Robič Anton, Šaranovičeva ul.
4. Gajšek Rezka, Pohorska
5. Ančik Jože, Trubarjeva ul.
6. Zavrl Janez, Oblakova ul.
7. Kos Marija, Titov trg 3
8. Ropotar Borut, Vrtna ul.
9. Tabor Jože, Jenkova 28
10. Šola za trgov. učence, Oblakova ulica
11. Tržan Franc, Sav. nabrežje
12. Golouh Ciril, Dečkova c. 44
13. Duh Franc, Titov trg 3
14. Burdych, Kajuhova ul. 6
15. Ajlec J. Trubarjeva 2
16. Kovač Bojan, Na otoku 17
17. Javornik, Kersnikova 50
18. Zapušek Rado, Cankarjeva
19. Mešič Nežka, Ljubljanska c.
20. Sestre Vrečar, Cesta na Dobrovo 45.

Vse nagrajene vabimo, da dvignejo nagrade v društveni pisarni.

Med mladino je veliko zanimanje za turizem

Mladi ljudje zelo radi potujejo in spoznavajo nove dele domačega in tujega sveta, potujejo sami ali v skupinah, z malo denarja in tu in tam tudi z več, odvisno od domačih razmer ali od honorarja enomesečne zaposlitve v počitnicah.

Kaj žene mladino v svet ni težko ugotoviti, bolj težko je oceniti pravilno njihovo tavanje in potovanje, če se spomnimo kako nesistematično in večkrat kar »ad hoc« so organizirana takšna potovanja. Pa vsekakor, mnogo mladih potuje mnogi med njimi so iz Celja in tudi širše okolice. Pot jih vodi na Jadran, v Bosno in Hercegovino, Črno goro, Makedonijo in tu in tam tudi preko meja; pri tem uporabljajo za prevoz kolesa, avto-stop in železnico. Veliko sta v tej smeri naredili že Počitniška in Taborniška zveza, pri organizaciji raznih potovanj pa aktivno sodelujejo še nekatere organizacije in društva.

Velika pridobitev za mlade turiste celjskega okraja, ki jih družijo počitniška zveza, je počitniški dom v Makarski, ki je zlasti uspešno zaživel po prizadevanjih tov. Tarniškega, a še vseeno potrebujejo

za dokončanje vseh del nekaj sredstev. Celjska mladina ima torej svoj objekt na morju, kjer pride v stik s svojimi vrstniki iz raznih krajev naše države. Tu se pogovarjajo in propagirajo svoje kraje, običaje, ljudi itd., tako da so ravno ti mladi ljudje pritegnili že mnogo obiskovalcev v naše kraje. Veliko jih je že prišlo in še več jih bo. Takšna neposredna propaganda za naše turistično območje veliko pomeni, po drugi strani pa so nam nekateri ravno v tem oziru napravili veliko škodo in to tisti, ki ne vedo o svojem kraju nič pametnega povedati. Pa je vendar pri nas toliko zanimivega. Celje in okolica, od najstarejših časov, do danes.

Zdi se, da je bilo za turistično vzgojo mladih še vse premalo storjenega, učitelji in profesorji bi lahko pri svojih predmetih marsikje vpletli tudi odnos do tujih in domačih gostov.

Naši mladi ljudje so pripravljeni priskočiti na pomoč povsod, kjer je treba, da vljudno odgovorijo na vprašanja, ki jim jih zastavljajo. Ali ni to najboljše in najlepše spričevalo za nek kraj, da ko prideš tja in vprašaš mladega človeka o zanimivostih pa dobiš vljuden in prijazen, zadovoljiv odgovor.

Da, potujemo veliko, mladi in starejši, povsod bi radi vedeli in spoznali čim več zanimivosti, o Ce-

Zapisek o društvenem delu

Med počitnicami smo skrbeli predvsem za informacijsko službo, za izletišča, organizirali pa smo tudi več promenadnih koncertov.

Po počitnicah pa je začelo izredno živahno delo, saj pripravljamo tisk novega mestnega načrta, pripraviti je bilo treba program pridelitve ter gradivo za celjski prospekt. Na sejah smo tudi obravnavali problematiko urbanističnega načrta, spominke, razglednice, rezultate letošnje sezone in ukrepe za novo sezono.

Po obnem zboru so se konstituirali tudi organi društva. Za podpredsednika sta bila izvoljena prof. Zoran Vudler, ki bo tudi vodil propagandni odbor in Riko Presinger, za predsednika gospodarskega odbora pa Rudi Pibrovce. Propagandni odbor je izbral tudi posebno komisijo za pridelitve ter komisijo za ureditev dokumentarne zbirke na Starem gradu. To komisijo bo vodila Milena Moškon.

Na kratko rečeno: društveno delo je v polnem teku. Vran

lju in okolici pa vemo tako malo da nas je lahko kar sram.

Celjski okraj boleha tudi na tem, da nima primerne mladinske zavetišča, kjer bi se mladi ferialci ali člani raznih turističnih organizacij bolj ceneno hranili in prenočevali. Internati so poleti zaprti ali predragi, tako da prihaja k nam vedno manj mladih gostov. Sprejemni center bi se moral formirati, in če ne drugače, z večjo pomočjo pristojnih forumov. Vedeti moramo, da zadovoljen mlad človek še pride, razočaran pa tudi kdaj kasneje ne. Mi pa imamo končno dva napol prazna hotela in vedno manj domačih gostov. Tudi delo z mladimi turisti bo rodilo bogate sadove, samo treba je vedeti, da obstajajo, da hočejo, in mi moramo najti nekaj razumevanja.

Jože Zupancič

Izletišče Na gričku je imelo letos kar dober obisk. Opozarjajo na Silvestrovanje Foto Pelikan

Zabavni park v Celju

Letošnje poletje nas je obiskal in nas zabaval s svojo hreščečo muziko zabavni park ali kakor so ga njegovi lastniki imenovali »Luna park«.

Največ komercialnega uspeha sta menda imela avtodrom in zid smrti. Starši so se jezili, otroci pa so pridno nosili stotake »ringlšpilarjem« in se veselili...

Ob tej priliki se kaže le zamisliti, saj moramo ugotoviti, da naši otroci v Celju nimajo niti enega sodobno urejenega otroškega igrišča, nimajo kotališča, nimajo...

Nimajo, pa bi potrebovali! Z. V.

Dva vrtiljaka v zabavnem parku Foto prof. Zoran Vudler

Pet let Zveze naravnih zdravilišč

V ponedeljek, 12. novembra je Zveza naravnih zdravilišč Slovenije, ki ima svoj sedež v Celju, praznovala na slavnostni seji v Dobrni svojo petletnico. V svojih poročilih sta njen predsednik dr. Leskovar in tajnik prof. Rebeušek prikazala uspehe dosedanjega dela, ki je usmerjeno predvsem v to, da bi naša zdravilišča dosegla čimprej evropski konkurenčni nivo.

Zvezi so čestitali k dosedanjim uspehom direktor republiškega zdravstvenega centra dr. Saša Cvahte, glavni tajnik TZS inž. Hugo Weiss in drugi.

Vran

Posvetovanje o turizmu

V ponedeljek, 12. novembra je bilo v Celju važno posvetovanje o turizmu, katerega so se udeležili tudi sekretar Izvršnega sveta za trgovino in turizem Jože Tramšek, predsednik Stokovnega sveta za turizem Rudi Čačinovič in predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dougan.

Na seji so proučili možnosti za nadaljnji razvoj turizma na našem področju, posebej pa so osvetlili vso problematiko inozemskega in zdraviliškega turizma.

Vran

Iz starega v novo

Po urbanističnem načrtu se bo v bodočnosti razvilo na področju med današnjo strugo Koprivnice in Savinjsko železnico na obeh straneh Mariborske ceste novo celjsko mesno središče. Na zahodni strani Mariborske ceste je mesto za objekte kulturnega centra, na nasprotni strani pa se bodo zgradile večje poslovne zgradbe, ki bodo preko velikih modernih trgovskih hiš proti Cankarjevi in Stanetovi ulici ustvarjale zvezo s starim Celjem. Kot zametek tega bodočega mestnega jedra že stoji naš novi hotel »CELEIA«.

Vhod v bodočo pasažo

Staro mestno trgovsko jedro je bilo včasih okrog današnjega Tomšičevega trga. Nato se je prestavilo na prostor okrog sedanjega Ljudskega magazina. Toda za stalno rastoče mesto je tako trgovsko središče postalo preozko in se je do danes že pomaknilo do Komunalne banke in mimo nje naprej po Stanetovi ulici. Z modernizacijo te ulice, s primerno adaptacijo lokalov ob njej ter s postavitvijo nekaj novih trgovskih hiš na mestu sedanjih bo naša glavna trgovska ulica pomaknila utrip našega mesta do bodočega centra. Tako bomo le nekaj korakov od nove velike modne hiše, ki jo nameravajo Ljubljanci že prihodnje leto graditi pri Celeii, tam kjer stoji javna tehnična.

Istočasno bomo morali pričeti sanirati in izgrajevati predel med Aškerčevo in Stanetovo ulico ter tako staro mesto tudi na tem koncu pomikati proti novemu središču. Ta zveza bo postala neposrednejša po odstranitvi današnje struge Koprivnice. Čim bodo namreč vode tega potoka tekale s Sušnico vred v Ložnico, bomo v njegovo strugo lahko položili rajonski kanalski zbiralnik, nad tem pa ustvarili v podaljšku Levstikove ulice povezavo Stanetove ulice z Aškerčevo. Ta nova cestna povezava nam bo po zgraditvi magistrale Medlog—

Mariborska cesta ob Savinjski železnici omogočila opustiti sedanji odsek Mariborske ceste od Aškerčeve do Levstikove ulice.

Izgrajevanja mestnega predela med Aškerčevo, Cankarjevo, Stanetovo in bodočo podaljšano Levstikovo ulico pa se moramo lotiti takoj. Kdor si ta predel ogleda поблиže in od znotraj, se bo zlahka prepričal, da Celju ni v ponos. Ureditveni načrt tega področja je že nared. Načrt predvideva razen postavitve sodobnih trgovsko-poslovnostanovanjskih objektov tudi izgradnjo uslužnostno-obrtnega centra ob novi pasaži med Cankarjevo in bodočo podaljšano Levstikovo oz. sedanjo Vrtno ulico. Vzdolž te pasaže bosta na obeh straneh 150 metrov dolga enonadstropna objekta, ki bosta imela v pritličju lokale za drobno uslužnostno obrt, v nadstropju pa delavnice in pisarne. Kot prva naj bi se v sklopu teh objektov prihodnje leto pričela graditi nova Kemična čistilnica.

Z gradnjo pa lahko pravzaprav že sedaj pričnemo tudi ob Aškerčevi ulici. Tako bi lahko postavili lep objekt pred Ključavničarjem. Ta že pripravljala načrte in se bo preselil verjetno ob Teharsko cesto. Nova stavba ob Aškerčevi ulici bi imela v pritličju trgovske lokale, v nadstropjih pa poslovne prostore, lahko pa tudi stanovanja. Sodoben poslovni objekt bi lahko zgradili tudi na vzhodni strani Aškerčeve ulice.

Sedaj so na vrsti predvsem naši gospodarstveniki, da nadaljujejo delo urbanistov. Gospodarska zbornica, Zavod za napredek gospodarstva ter gospodarstveniki na občini morajo interese za izgradnjo naših trgovskih in obrtnih podjetij ter drugih organizacij usmerjati tako, kakor določa urbanistični program. Zlasti je potrebno pripraviti ob sodelovanju interesentov enoten investicijski program ali vsaj primerno ekonomsko študijo za celoten obrtni center ter za večje objekte na omenjenem predelu. **Lokacije niso problem**, ker so z ureditvenimi načrti rešene.

Pot je torej jasno začrtana. Z združevanjem in pravilnim usmerjanjem interesov bomo ob zasledovanju istih ciljev lahko že v nekaj letih s skupnimi močmi približali staro mesto njegovemu bodočemu središču, katerega zasnova je tako jasna, da nam ga marsikatero sorodno mesto upravičeno zavida.

inž. Bela Bukvič

Razstavni prostor in program razstav

Razstavna politika v Celju je bila doslej več ali manj odvisna od situacij okrog prostorov, ki bi bili primerni za likovne prireditve. Edina pozitivna rešitev doslej je bila v sodelovanju s celjskim gledališčem, ki je dalo razstavljalcem ob vsaki premieri na razpolago svoj foyer. Tako je gledališko občinstvo lahko skozi vso sezono videlo tudi kaj iz likovnega področja. S tem je bil vsekakor dosežen nekak uspeh.

Zdaj pa je dobila likovna dejavnost v sklopu s pododborom društva slovenskih likovnih umetnikov svoj stalni razstavni prostor v pritličju Narodnega doma. Ta bo pričel s svojo razstavno dejavnostjo že v novembru. Razstave se bodo v tem prostoru prirejale po programu umetniškega sveta in likovne žirije, ki bosta skrbela tudi za kvaliteto in pomembnost vsake razstave posebej. Foyer v gledališču je še v bodoče namenjen individualnim razstavljalcem.

Za vsako leto je programiranih 8 razstav poleg individualnih v gleda-

lišču (število odvisno od premier). Vrstile se bodo razstave iz področja čiste umetnosti (tudi inozemske), estetsko oblikovalnega značaja, likovne pedagogike in amaterjev iz cele Slovenije (zelo strog izbor). Namen vseh teh razstav je predvsem likovno izobraževanje (tudi za celjsko industrijsko zaledje).

Če bo program razstav izpeljan v celoti, ne bo potrebno več govoriti o kaosu, ki je vladal na celjskem likovnem področju in Celje ne bo več zaostajalo za drugimi slovenskimi mesti.

Milena Moškon

Predavanje profesorja Šime Letiniča

Letošnja predavanja je pričelo Opleševalno in turistično društvo Celje s predavanjem prof. Šime Letiniča. Predavatelj nam je pokazal okoli 250 nadvse uspešnih barvnih diapozitivov o prirodnih lepotah in o življenju Kornatskih ribičev. Številni obiskovalci, ki so napolnili dvorano Ljudskega odra do zadnjega kotička niso stediili s priznanjem.

Ocena urbanistične razstave

Občinski ljudski odbor Celje je v skladu z določili Zakona o urbanističnih projektih razgrnil obširno urbanistično dokumentacijo in jo dal širokemu krogu občinstva v obravnavanje. Ta razgrnitev je del postopka pri sprejemanju in potrjevanju urbanističnih načrtov. Razstavljeni so bili elementi generalnega urbanističnega načrta ter nekaj zazidalnih in ureditvenih načrtov. Problematika, ki jo ti načrti obravnavajo, je zelo pomembna in kompleksna, saj predvideva dalekosežno urejanje mestnega organizma. Zaradi pomembnosti generalnega načrta, ki zanima vsakega prebivalca mesta, lahko najprej ugotovimo, da je razstavljeni material, ki ga je pripravil Zavod za urbanizem v Celju plod večletnega studioznega izpopolnjevanja osnovne zamisli o razvoju mesta v krakih. Ta zamisel sloni na spoznanju, da je za razvoj mesta Celja edino pravilno, če osvojimo dosedanje naravne tendence rasti, jih pravilno opredelimo in organiziramo po principih sodobnega urbanizma. V mejah že načrtih mestnih površin predvideva načrt formiranje posameznih funkcionalnih enot, stanovanjskih sosesk, med katere segajo zelene površine. Zaključeno enoto tvori krak industrije, ki je spojen s programiranim razvojem železarne v Štorah.

Trdimo lahko, da je bilo prizadevanje zavoda uspešno in da je bilo razstavljeno gradivo strokovno obdelano. Razstavljeni generalni urbanistični načrt je predstavljal dejansko samo njegove najvažnejše elemente. Pred dokončnim sprejetjem in potrditvijo bo treba načrt še ekonomsko dokumentirati. Prognozirana velikost mesta za leto 1990 s 70 000 prebivalci terja vsekakor še izračun upravičenosti in rentabilnosti.

Mesto Celje je jedro širšega področja, katerega urbanizacija se bo odražala tudi na razvoju mesta samega. Zanimivo bi bilo prikazati paralelno z generalnim urbanističnim načrtom tudi kompleksno študijo sočasnega razvoja širšega celjskega področja in njegov budoči družbeno-gospodarski potencial. Tako bi dobili popolnejšo sliko razporeditve delovnih mest in bivališč ob razvoju regionalnih prometnih zvez in o razvoju širšega območja.

V načrtih predlagano cestno omrežje z dvema magistralama in severno ležečo avtocesto, daje mestnemu organizmu potrebno prometno jasnost ter zagotavlja nemoten dolgoročni razvoj cestnega prometa. Prestavitve savinjske proge pod Miklavžki hrib, formiranje nove potniške postaje severno od dosedanje in lokotovornega kolodvoza v Čretu, predstavlja uspešno sinhronizacijo železniškega prometa z rastjo mesta. Vse sile moramo postaviti za realizacijo predlagane prometne ureditve. Urejanje prometnih poti ni samo problem mesta, temveč je rezultat tako prometnih potreb okolice, kakor prometa in zvez v širšem slovenskem prostoru.

Formiranje novega mestnega središča, v geografskem centru ob prometnem vozlišču je nujno za današnji čas, še bolj pa za prihodnost. Centralne funkcije tako mesta kakor področja terjajo iz dneva v dan vedno večje površine in tesnejšo navezavo na prometne žile, kar jim v obstoječi aglomeraciji ni mogoče več zagotoviti. Orientacija mestnega središča na nove, sedaj slabo izkoriščene predele je zato umestna. Podoba no-

vega središča je že podrobno obdelana s programom in zazidalnim načrtom in zasluži vso pozornost.

Poseben položaj v mestnem organizmu zavzema staro mestno jedro v mejah srednjeveškega mesta. Ta del je bil prikazan s posebnim načrtom, ki pa je prišel žal prepozno, saj je dosedanje obravnavanje tega predela povzročalo že nekaj nepopravljivih napak v oblikovnem, še bolj pa v funkcionalnem smislu. Kljub številnim proplektom nismo uspeli v Celju ustvariti vrednih prostorskih znamenitosti. Z večjim posluhom za sanacijo starega mesta, je mogoče s časom ustvariti edinstvene ambiente, ki bodo Celju v ponos in okras.

Podrobneje je bila obravnavana z zazidalnim načrtom soseska Otok. Naloga, ki jo je zavod s podanimi načrti rešil je bila dokaj težavna, saj je predel, ki je delno že zazidan, moral prevzeti še nekaj centralnih mestnih funkcij kot so javno kopališče, TSS, pomožna šola itd. Odlika rešitve soseske je v njeni striktni obravnavi prometa, pravilnem razporedju vseh podaljškov stanovanja in v formiranju stanovanjskih skupnosti, ki jih je kot zaključene enote možno postopoma izgrajevati. Kot del soseske Otok je bila prikazana tudi zazidava zapadnega dela Lisc. Ta del je po načrtih namenjen individualni gradnji, kar pa ni povsem umestno, saj je ravno predel ob Savinji geografsko in geomehansko edini upravičen za stolpno gradnjo. Zaradi velikega pomanjkanja stanovanj in pripravljenosti privatnih investitorjev, da si sami zgradijo svoja prebivališča in v izogib številnim črnim gradnjam, bi bilo umestno razmisliti, če ne bi predvideli kak drug teren v severnih predelih mesta za tovrstno izgradnjo. Urbanistični koncept in formiranje stanovanj v pritličjih, dajeta optimalne možnosti realizacije individualnih želja in potreb tako prostorsko kakor vsebinsko, kar pri nobenem

Avtobusna postaja; Foto Fotolik

drugem sistemu ni mogoče. Zazidalnemu načrtu je bila v pojasnilo priložena tudi maketa stanovanja, kar je za navadnega obiskovalca predstavljalo zanimivost in dopolnitev razstavljenega gradiva.

Manj uspešen je bil prikaz zazidave južno od Golovca v stanovanjski soseski zapadno od Mariborske ceste. Predlog je prometno slabo diferenciran in ne koristi ugodnosti navezave na zelen pas ob zapadnem robu soseske. Projekt potrebuje še mnogo študijske obdelave in proučitve osnovne urbanistične problematike tega predela.

Za zaključek lahko ugotovimo, da je razstava gotovo uspela, saj si jo je ogledalo 5000 Celjanov, kar predstavlja eno šestino prebivalstva. Če so vsi ti obiskovalci pravilno doumeli razstavljeno gradivo, bo uveljavljanje in realizacija prikazanih načrtov gotovo postalo stvarnost, vsaj postopoma.

inž. arh. Franci Vehovar

Kaj je s celjskim vodovodom

Več članov našega društva je terjalo od nas odgovor, kaj je s celjskim vodovodom. Pismo smo naprosili ravnatelja kom. podjetja Plinarna-Vodovod, da nam pojasni problematiko celjskega vodovoda. Njegov odgovor objavljamo v celoti.

Uredništvo

Na vaš omenjeni dopis vam sporočamo, da so težave s preskrbo vode v Celju iz leta v leto večje zaradi tega, ker so do kraja izčrpane vse zmogljivosti našega omrežja in črpalnih naprav. Brez dvoma je to najbolj pereč problem v Celju posebej še zaradi tega, ker za njegovo sanacijo potrebujemo precejšnje vsote denarja.

V letu 1958 je znašala skupna prodaja vode 1.680.313 m³, od tega 559.271 m³ za gospodinjstvo. Leta 1962, zadnje tri mesece smo priručnali, bo poraba okrog 2.000.000 m³ vode, od tega 700.000 m³ za gospodinjstvo. Dolžina omrežja je bila po dograditvi leta 1908 — 27 km, leta 1945 — 42 km, leta 1958 — 80,9 km, leta 1962 pa 92,5 km. Število priključkov je bilo leta 1945 737, leta 1958 — 1939, leta 1962 — 2513. Ker mi demografski podatki trenutno niso dosegljivi oziroma bi taka analiza zahtevala več časa, ne morem podati podatkov za porabo vode po osebi na dan oziroma leto, kar bi brez dvoma dalo zanimive podatke. Najbolj verjetno se potrošnja po osebi veča iz leta v leto.

Zmogljivost dotoka iz Vitanja znaša sedaj 14 lit. na sekundo ali 1200 m³ na dan. Ta dotok se je v letošnjem letu povečal za 200 m³ (od prejšnjih 1000 m³), ker smo priključili prvi del na novo zgrajenega cevovoda v Vitanju. Črpališče v Medlogu daje sedaj okrog 80 lit. na sekundo, če je talnica dovolj izdatna, ki pa ob suši upade in je treba črpalke sestavljati. Zadnje črpalke smo vgradili v preteklem letu in smatramo, da na tem področju ni moč dobiti več vode. Vodovod, ki je bil prvotno zgrajen za potrebe prebivalcev mesta je dobil v teku let znatno razširjeno omrežje, potrošnja na prebivalca se je povečala, mimo tega pa so se priključile nanj vse celjske industrije, od katerih na primer samo »Metka« porabi okrog 17.000 m³ vode na mesec. Vse to je pripomoglo k temu, da je pritisk v mestu le 1,5 do 2 atmosfere, tako da se rezervoar na

Miklavškem hribu niti ponoči več ne polni. Tako voda v ocevju niha, v času največje porabe ne dosega niti do II. nadstropja v mestu, ostaja Aljažev hrib brez vode, velike težave so s preskrbo vode v bolnici v Vojniku itd. Da ne bi zaradi takega načina obratovanja pri padanju nivoja vode sesalna moč potegnili v cevovode pri morebitnem defektu kakšne nezdrave vode, moramo vso vodo v Medlogu klorirati. Naprava za kloriranje je zasilna in primitivna, zato jo ni mogoče uravnati na spremenjene porabe vode dneva. Tudi klorovo apno nima vedno enake vsebine aktivnega klora, zato pride večkrat do prekloriranja, kar se seveda občuti na okusu vode.

Ze vrsto let dela naše podjetje na rekonstrukciji vodovoda Vitanje—Celje. To delo je počasi napredovalo zaradi pomanjkanja sredstev in ker je vse breme finansiranja ležalo izključno na podjetju. Gradnja vodovoda se je začela tudi brez zadostne tehnične dokumentacije, tako da smo šele letos dobili glavni projekt za odsek od zbiralnika v Fužinah do razbremenilnika v bližini gradu Socke. Načrti za nadaljnje etape so v delu in bodo gotovi do maja prihodnjega leta za cevovod do rezervoarja in razbremenilnika v Vojniku. Podjetje je poleg lastnih sredstev dobilo doslej 80 milijonov kredita, občina pa 30 milijonov dinarjev v letošnjem letu.

Da bi delno zadostili protrebam v Celju, je v načrtu izgradnja vodovoda do razbremenilnika in rezervoarja v Vojniku ter tam priključek na staro omrežje. To bi prineslo Celju okrog 1000 m³ vode dnevno več, dočim znaša današnja skupna poraba okrog 8000 m³ dnevno. Za to dograditev katere skupna investicijska vsota znaša 565,2 milijona dinarjev. Gradnja bi trajala do konca prihodnjega leta. Tako bi šele h koncu leta celjski vodovod dobil verjetno zadosti vode, kar pa seveda ne bi trajalo za daljšo dobo. Z izgradnjo vodovoda bi bilo treba pohiteti še naprej do bodočega rezervoarja v Škofji vasi — na Prekorjih, kar bi stalo nadaljnjih 134 milijonov dinarjev. S tem bi se količina vode povečala na 2800 m³ vode na dan ali 32,4 litre na sekundo. Reševanje samega razdelilnega omrežja v mestu, to je

od rezervoarja v Prekorjih dalje, je zaenkrat še odmaknjeno, ker zahteva obširen študij in projekt rekonstrukcij razdelilnega omrežja v mestu. To bo potrebno posebno še zato, ker so izgube v omrežju zaradi starega cevovoda (nad 50 let) zelo velike in so znatno preko vseh normativov.

Iz navedenega lahko povzamete problematiko s preskrbo pitne vode v mestu in okolici, problematiko nekaterih krajevnih vodovodov, n. pr. Store, Polule idr. se nisem dotaknil, je pa slična in vezana na mestni vodovod.

Drago Černetič

Kažipoti naj služijo svojemu namenu

V čem je pomen kažipotov, že ime samo pove. Vprašanje pa je, če te naprave v Celju še sploh služijo svojemu namenu in če jim človek še lahko zaupa. Imajo namreč nekaj napak, ki bistveno vplivajo na zanesljivost vožnje in lepoto našega mesta.

Najprej so napisani v takšnem stanju, da jih komaj še lahko razbereš. Steklo je staro, barva je že odstopila, pa tudi nekaj sledov pobalinstva je pripomoglo k temu žalostnemu izgledu. Tako si lahko s smerokazi pomagajo le oni, ki imajo zvrhano mero sreče, da namreč najdejo pravega in se po njem ravna.

Pri postavljanju kažipotov bi morali biti dosledni, tako, da bi jih ne postavljali le na nekatera križišča, ampak na vsa. S tem bi se mnogim tujcem, ki vozijo skozi naše mesto močno ustregli.

J. Z.

Slovo Stanka Lorgerja od atletike

Stanko Lorger na enem izmed zmagovitih nastopov

Spektakl ob zaključku VII. evropskega prvenstva v atletiki na stadionu JLA v Beogradu je bil izredno doživetje. Razkošen ognjemet je ožarjal najboljše predstavnike atletike iz vseh evropskih držav, ki so v zaključnem defileju korakali po atletski stezi mimo navdušenih desetstisočev gledalcev. Reprezentanco Jugoslavije sta predstavljala Stanko Lorger in Ogla Sikovec. Oba sta zrasla v šampiona na celjskih tleh. Lorgerjev korak je bil težak, vitko telo nič kaj zvrhano. Zadnjikrat se je v svoji športni karijeri poslavil od hvaležne beograjske športne publike, od kvalitetne steze na stadionu JNA, kjer je leta in leta kot državni reprezentant prinašal Jugoslaviji dragocene mednarodne in meddržavne zmage. Neprerahnoma je odzdravil gledalce. Težko je bilo

to slovo, pa tudi za atleta Lorgerjevega kova, čeprav prekaljenega kot borca atletskih stez in visokih ovir domala po vsem svetu, na vseh kontinentih, športnika železnih živcev, visoke športne morale, človeka, ki kot tekmovalci z državnim grbom na prsih v svoji 14-letni dobi nastopanja skorajda ni poznal poraza.

Stanka Lorgerja, po rodu iz Buč, sicer pa že naturaliziranega Celjanca, štejemo od vseh jugoslovanskih atletov vseh časov med najboljše. Nastopil je na treh evropskih prvenstvih (Bern, Stockholm, Beograd) in se vselej uvrstil v finale med najboljše, v Stockholmu 1958. leta pa je osvojil srebrno kolajno. Nastopil je na treh olimpijskih igrah — V Helsinkih, Melbourne in Rimu — z največjim uspehom v Melbourne, kjer je bil v finalu peti, devetkrat je osvojil naslov balkanskega prvaka na visokih ovirah, dobro desetletje je bil stalni član državne reprezentance, polnih 14 let je bil zvest član klavarja, kjer je pričel in zaključil svojo športno kariero ter mu prinašal dragocene točke na moštvenih prvenstvih Jugoslavije, osvajal je številna državna prvenstva na visokih ovirah in v tekih na 100 in 200 m. Več let je bil izbran za najboljšega slovenskega športnika, dvakrat pa tudi za najboljšega športnika v državi.

Po tolikšnih uspehih in letih aktivnega atletskega staža se šampion Stanko Lorger, čeprav še sposoben za športne podvige, poslavlja od sprinterice in atletskih stez. Posvetil se je pedagoškemu delu, kjer mu kot profesorju matematike na ESS v Celju želimo, da bi tudi v tem delu našel zadovoljstvo in razvedrilo kot ga je videl in našel v športu. Ob tem slovesu smo lahko Lorgerju izredno hvaležni kot lokalni kronisti, ker je kot svetovni popotnik na vseh kontinentih in v vseh evropskih mestih pripomogel tudi slovesu našega mesta Celja in visoki stopnji celjske atletike.

Karel Jug

Spomini na nekdanje Celje

Mnogi Celjani, posebno mlajši, si ne predstavljajo lahko, kakšno je bilo nekdanje življenje v našem mestu. Zato bomo v kratkih potezah napisali nekaj misli iz obdobja zadnjih 60 let.

OBDOBJE PO LETU 1900

Gospodarji v mestu so bili Nemci, zelo pa je že napredoval v mestu tudi slovenski živelj. Mesto je bilo okrog in okrog obdano z okoliško občino, ki je bila v slovenskih rokah. Prodiralo pa je nemštvo že tudi v okolico tovarne, ki so bile v nemških rokah, so bile vse na okoliškem teritoriju. Tako se je pri volitvah v okoliško občino v jeseni leta 1911 dogodilo, da so Nemci zavzeli prvi volilni razred, II. volilni razred pa so Slovenci le s težavo še obdržali. Naj bo mimogrede omenjeno, da je bila takrat celo občina Teharje v nemških rokah. Povzročitelj tega je bila industrija v Storah.

Dne 14. avgusta 1910 so v Gaberju slavnostno odprli Sokolski dom (sedanji dom Partizana). Iz raznih krajev so v Celje prispeli Sokoli. Z Beograda je prišla deputacija srbskega Sokola, prispela pa je tudi deputacija bolgar-

skega »Junaka« iz Sofije. Močno je bil zastopan tudi Sokol iz Trsta z dr. Ribarem na čelu. Posebni vlak, ki je pripeljal Sokole v Celje, ni smel obstati na celjski postaji. Peljati je moral v Store, od koder so nato korakali Sokoli skozi Teharje po sedanji bežigrasjski cesti k otvoritvi doma in na slavnostni prostor v Gaberje, ki je bil tam, kjer je zdaj lesni obrat »Savinja«. Tudi pri odhodu so morali Sokoli zvečer k posebnemu vlaku v Store. Z ozirom »na javni red in mir« v mestu, je bilo Sokolom prepovedano v kroju tisti dan stopiti na mestna tla.

Zanimivo je bilo tudi leto 1908. Dne 29. septembra tega leta je Klub slov. naprednih akademikov priredil v Celju veliko slavnost v Narodnem domu. Prireditve so se udeležili tudi mnogi gostje iz drugih krajev. Kajpada je bilo celjsko nemštvo zopet »v nevarnosti«. Zupan dr. Jabornegg je pozval v Celje še policijo iz drugih spodnještajerskih nemških mest, »da bi delala v mestu red.« Pozval pa je v Celje tudi nemškutarje iz Maribora in Ptuj, ki so uprizorili napade na prihajajoče slovenske goste. Razgrajanje je vodil urednik pujskega rene-gatskega časopisa »Štajerca« Karl

Linhart, Ljubljancan, ki se je za dobro plačano službo pri tem časopisu prodal Nemcem. V ponočnem času tega dne so nemškutarski razgrajali razbili šipe na slovenskih hišah v mestu in napisne table slovenskih trgovcev in obrtnikov. Zvečer je okrajni glavar pozval na ulico vojske slovenskega 87. pešpolka, da so upostavili red in zastražili dohode k Narodnem domu.

Slovenci so imeli v Celju v času Avstrije nižjo gimnazijo, ki je bila nastanjena na sedanjem Muzejskem trgu v privatni Jezernikovi hiši, deško ljudsko šolo, ki je bila v sedanji Cuprijski ulici ter dekliško osnovno šolo šolskih sester v prostorih, kjer je zdaj Ekonomska šola. Popolnoma slovensko je postalo šolstvo po nastanku bivše Jugoslavije.

Prelomnica je bila prva svetovna vojna. Vse nemško napihovanje se je leta 1918. v nastali Jugoslaviji razblinilo v nič.

IN DRUGAČE...

Kako je v tistih letih izgledalo mesto? Na mestu, kjer stoji OF dom, je bila pred tem velika vogalna hiša, v kateri je bila Kavarna, ki se je imenovala »Kafé Schneide«. To hišo so podrli in na njenem mestu v letih 1904/1905 postavili »Deutsches Haus«, ki naj bi bil močna postojanka pri prodiranju nemštva na Adrijo. V hiši, v

Cankarjevi ulici, kjer je trgovsko podjetje Manufaktura in Samopostrežba, je bil hotel »Slone«.

V letu 1908 je mesto dobilo vodovod.

Do nastanka Jugoslavije je imelo Celje mitnice.

Pri vstopu v mesto so uniformirani mitničarji pobirali mitnino od vozil. V mesto so vozila prišla lahko samo s štirih strani, kjer so bile mitnice, vsi ostali dohodi v mesto so bili zaprti z zapornicami, tako sedanja Gregorčičeva ulica, Vodnikova in Miklošičeva ulica in še več drugih. Zapornice pri mitnicah so bile spuščene v nočnem času. Vozniki so morali zbuditi mitničarja, da je vzdignil zapornico in pobral mitnino.

Tudi po prvi svetovni vojni je bilo v Celju veliko pomanjkanje stanovanj. Mesto je takrat končalo pri mestni osnovni šoli, vse drugo razen nekaj izjem, pa je bilo polje. Ustanovili so dve gradbeni zadrugi eno takoj imenovano uradniško, ki je bila ustanovljena že v Avstriji in drugo Splošno gradbeno zadrugo, ki je bila ustanovljena leta 1926. Ti zadrugi sta dali iniciativno, da so privatniki zazidali ta del mesta in Jožefov hrib ter še nekatere druge predele okrog mesta. Trgovina v mestu je bila povečini v nemških rokah in se je kot taka vzdržala vse do nastanka nove Jugoslavije.

Milan Cetina
Se bo nadaljevalo

Ali imajo Celjani dovolj razvedrila

DEVET MNENJ O DRUŽABNEM ŽIVLJENJU V CELJU

Nekje sem slišal, da je razvedrilo človeku potrebno kot kruh. Ta izrek je morda pretiran, vendar je še kako res, da se človek mora kdaj nasmehati, sprostiti po več ali manj enoličnem življenju. Razvedrilo človeka požiivi in mu da nove moči za ustvarjalno delo.

Da bi dobil kolikor mogoče realnejšo sliko o družabnem življenju v Celju, sem anketiral devet znanih Celjanov različnih poklicev. Odgovori so zanimivi. Povedo nam, kaj Celjani sami mislijo o možnosti razvedrila. To bo morda koristilo tistim, ki se ukvarjajo z organizacijo raznih prireditve in seveda tudi onim, ki bi po mnenju anketiranih na tem področju lahko kaj več storili.

Brez družabnega življenja v Celju ravno nismo, pravi prof. Gustav Grobelnik, vendar dodaja, da nekaj še manjka. Turistično društvo je po njegovem dalo že mnogo pobud in storilo kolikor pač finančno prenese, več pa bi lahko storilo gostinstvo. Nekdo bi lahko tudi organiziral skupinske izlete k planinskim in drugim postojankam.

Tov. Jakob Majcen, tajnik okrajnega sveta Svobode meni, da je v celjski Svobodi premalo poštrednih organizatorjev. Med drugim navaja, da izmed 600 prosvetnih delavcev dela pri Svobodi le blizu 20 in še ti v glavnem le strokovno. Zato sekcije Svobode tudi niso živahne kot bi lahko bile. Večjo dejavnost razvijata le Delavski oter in Glasbena šola.

Prof. Zoran Vudler je za uvod povedal nekaj besed o dosedanjih izkušnjah Opleševalnega in turističnega društva. Takole pravi: Pred leti je društvo na željo občine prevzelo organizacijo zabavnih prireditev. Vsa zadnja leta je organiziralo po deset zabavnih prireditev, vendar zadnji čas za zabavne prireditev ni več zanimanja. Zato se je društvo sedaj bolj usmerilo na kulturno področje. Pri-

reditve z lokalnimi ansambli mi ne organiziramo, ker smatramo, da je to delokrog Svobode, lahko pa bi s Svobodo sodelovali. Stroški za kvalitetne zabavne prireditev znašajo 200 do 350 tisoč din, gostovanje iz inozemstva pa celo nad 500.000 din. Za nekatere vrste zabavnih prireditev, celo za cirkus, je Celje premahno mesto. Smo mnenja, da je pri teh visokih cenah bolj pametno če organiziramo operna gostovanja, zabavne prireditev pa omejimo na minimum.

Milena Moškon, kustos v muzeju in Zvone Dragan, predsednik okrajnega komiteja LMS, sodita, da je v Celju mentaliteta ljudi taka, da jih je težko pritegniti k sodelovanju, da se ne zna-jo prav sprostiti, morda tudi zato,

Karnevalska povorka naj ostane

Edino vprašanje, na katero sem dobil v bistvu enak odgovor, se je nanašalo na karnevalsko povorko. V upravnem odboru Opleševalnega in turističnega društva so svojčas načeli vprašanje, ali naj karnevalske povorke organizirajo tudi v bodoče, ali pa jih opustijo. Vsi anketirani so izrazili željo, da bi društvo povorko tudi v bodoče organiziralo. Med drugim so dejali takole:

Inž. Jože Vajdetič: — Karnevalsko povorko bi težko pogrešali.

Novinar Franjo Krivec: — Ne opustiti, temveč naprej razvijati, da bo še bolj pestra, originalna in zabavna.

Kustos Milena Moškon: — Povorka mora ostati, ker jo ljudje želijo. Treba je le več dobrih posamičnih, komičnih mask.

Prof. Gustav Grobelnik: — Povorka naj ostane, želimo le lepše vreme. Na koncu bi morda neke strnili maske in nadaljevali z zabavo.

Gostinec Mirko Meštrov: — To je edino kar imamo.

Zvone Dragan, predsednik OK LMS:

ker je že ves čas družabno življenje premalo razgibano. Dragan opozarja razen tega na neobdelano področje filmske vzgoje mladine in meni da so programi raznih kulturnih prireditev in proslav preveč stereotipni.

Vsi ostali anketirani soglašajo v mnenju, da je družabno življenje premalo razvito. Inž. Jože Vajdetič sodi, da se pozna vpliv televizije zlasti glede nezanimanja za popevkarske in zabavne prireditev.

Elektromojster Ivo Umek meni, da bi bilo mnogo bolje, če bi imeli večjo dvorano, ker bi lahko ceneje prodajali vstopnice. Novinar Franjo Krivec sodi, da zabavne prireditev ne bi smele biti čisto popevkarske, temveč kombinirane.

— Karnevalske prireditev in povorko še naprej razvijamo. Potrebno bi bilo sodelovanje gledaliških igralcev, Svobode in mladinskih skupin, ki bi morale biti nosilci sproščeno.

Ivo Umek, elektromojster: — Zelim, da ostane, čeprav ta stvar društvo precej stane. Nujno je potrebno sodelovanje društev, mladine, trgovine, gostinstva in industrije.

Prof. Zoran Vudler, dosednji organizator: — Ker povorka ogromno stane in ker skoraj od nikoder nismo dobili pomoči, smo se začeli vpraševati, ali naj sploh nadaljujemo. Brez sodelovanja mladine, sindikatov, društev in drugih ne pridemo nikamor.

Tajnik sveta Svobode Jakob Majcen: — Kot odraz folklorne naj ostane. Svobode in druga društva bi lahko sodelovala.

Verjetno bi takole odgovarjalo vseh tistih 20.000 ljudi, ki so si obe dosednji karnevalski povorki ogledali in se tudi več ali manj od srca nasmehali. Vsak delovni človek, poln skrbi za dom in uspeh na delovnem mestu, se rad in se mora kdaj pa kdaj sprostiti, nasmehati, pozabiti na dnevne skrbi. In če je to pomembno družbeno vlogo prevzelo Opleševalno in turistično društvo, zakaj mu ne bi pomagali, zakaj ne bi sodelovali, čemu bi gledali na sodelovanje v povorki kot na vir osebnega dohodka. Prevladati bi moralo mnenje, da so karnevalske prireditev stvar vseh Celjanov in ne le organizatorja — Opleševalnega društva.

Klubsko življenje v Celju je nerazvito

V razvitih deželah je klubsko življenje ena izmed dokaj pomembnih oblik družabnega življenja. Pri nas smo s klubi tudi prišli, vendar se ta oblika doslej ni uveljavila. Če ne štejemo klubov, ki so v bistvu nekakšne sekcije kot šahovski, foto, esperantski imamo v Celju gospodarski klub in klub Svobode, vendar tudi ta dva nista to kar bi naj bila — brez organiziranega programskega življenja. Klub kulturnih delavcev je zamrl kmalu po ustanovitvi.

— Verjetno bi uspeval kak mladinski klub s sproščenim organiziranim življenjem, primerno lokacijo in vsem dostopen, meni Franjo Krivec in dodaja, da bi moral biti čedno urejen, ker nihče ne bo šel iz lepega stanovanja v slabo urejene klubske pro-

store. Ivo Umek meni, da klubi ne uspejajo, ker ni dovolj interesa med ljudmi. Inž. Jože Vajdetič sodi, da bi morda uspeval klub splošnega značaja s primerno lokacijo, torej ne samo določene skupine ljudi.

Jakob Majcen pravi, da bi bili ljudje bolj zainteresirani za klub, če bi imeli organizatorje, ki bi poskrbeli za sproščeno življenje v njih. In prof. Zoran Vudler: Pogoji bi bili, je pa taka reč precej draga, če hočemo, da bo klub primerno organiziran in da bo zanimiv. Zvone Dragan pa pravi takole: Najprej bi morali bolj izkoristiti obstoječe klube in šele potem ustanavljati nove. Mnenja ostalih so podobna.

Tudi gledališka gostovanja

Z dosedanjim delom gledališča, s programom in kakovostjo, so anketirani več ali manj zadovoljni, želijo pa si še več. Zlasti si želijo gostovanj. Inž. Jože Vajdetič meni, da bi delavcem nudili manj zahteven program, tako da bi ljudi postopoma navadili tudi na bolj zahtevne stvari. Če jim takoj predstavimo tudi še tako kakovostno, vendar težje dojemljivo delo, jih drugič ne bo.

Prof. Zoran Vudler je v imenu Opleševalnega društva nekaj gledaliških gostovanj že napovedal: Za začetek pripravljamo gostovanje mariborske opere z »Erom z onega sveta«. Če bo zanimanje, jih bomo organizirali še več. Taka gostovanja so primerno draga. Gostovanje mariborske opere velja okrog 450.000 din, gostovanje ljubljanske pa okrog 550.000 din. Če upoštevamo, da ima gledališče okrog 400 sedežev in da bodo vstopnice povprečno po 500 din, se da izračunati, koliko bo moralo prispevati društvo. Prof. Vudler je dejal, da so že v teku pogajanja z ljubljansko opero, z Zagrebčani pa za uprizoritev operete Mala Floramy.

Predavanja, nova privlačna oblika

Ena izmed novejših oblik dejavnosti Opleševalnega društva je organizacija predavanj. Najprej so taka predava-

Letošnji repertoar celjskega Slovenskega ljudskega gledališča

Čeprav se je sezona v našem gledališču začela in je bilo odigrano že lepo število predstav, ne bo odveč, da si ogledamo, kaj vse nameravajo v gledališču letos uprizoriti.

Repertoar za vso sezono so sestavili tako, da bo po svojih delih sicer raznorodni in bo upošteval široko lestvico zanimanja občinstva, a bo le zaokrožen in umetniško na višini.

Edino klasično delo v letošnjem repertoarju je Calderonov SODNIK ZALAMEJSKI, s katerim so odprli sezono. Kvalitetna uprizoritev je doživel se posebno priznanje, da jo je 19. oktobra 1962 oddajalo celotno jugoslovansko televizijsko omrežje.

Druga premiera (izven repertoarja) je bila Walterja Bauerja priredba kitajske pravljice RDEČE IN MODRO V MAVRICI. To delo je namenjeno predvsem doraščajoči mladini pa tudi odraslim. S predstavo, ki jo je kritika nadvse ugodno ocenila, je SLG Celje kot prvo poklicno gledališče odprlo novo gledališko dvorano v Murški Soboti.

Tretja premiera bo združila dvoje enodejansk modernistov Tankreda Dorsta ZENA PRED OBZIDJEM in Fernanda Arrabala PIKNIK NA BOJISCU. Celjsko občinstvo se bo z njima seznanilo prvo v Jugoslaviji. Sicer pa bo ta gledališki večer predstavljal najdržnejši del letošnjega repertoarja.

Sledila bo ljubezniva komedija francoskega akademika Marcela Acharda ODKRITOSRČNA LAZNIVKA, zmes karakterne komedije, kriminalne zgodbe, sodne obravnave, francoske prostodušnosti in družbene kritičnosti.

V višku sezone bosta uprizorjeni dve deli. Prvo, JUBILEJ, je slovenska noviteta Celjana Janeza Zmajca. Avtor v njej analizira našo današnjo družbeno situacijo ob primeru bivšega partizanskega komandanta in kasnejšega direktorja tovarne. Snov je žgoča in pereča in nas neposredno zadeva.

Koj nato bo uprizorjena Andora Svietarja Maksa Frischa, drama, ki je v dobrem letu obredla že na desetine evropskih odrov. Frisch se loteva enega najkločljivejših sodobnih problemov: vprašanja posameznika v zajemnem odnosu do družbe. Navidezno gre za židovsko vprašanje, v resnici pa za ideološke in človeške dileme nasplah.

Konec sezone se bo prevesil v manj zahtevno dramatiklo. Vanjo sodi ena najboljših domačih iger — METEZ Hrmeta Pera Budaka, igra o Liki, njenih izseljencih in njenih domačinih, o njihovih strasteh in moralnem očiščenju.

Sezono bodo zaključili s posebno zanimivostjo, z večerom poljske satire SMEH IN GREH. To je splet najbolj uspešnih točk poljskega političnega kabareta, splet skečov, songov, parodij in glasbe.

Toliko o rednem repertoarju. Za otroke bo v začetku decembra pripravljen musical PLESOCI OSLIČEK, ljubka igrice Holanda Erika Vosa s petjem, glasbo in smehom.

In končno še komorni oder: v gledališko predstavo bosta vključeni enodejanki Samuela Becketta POSLEDNJI TRAK in Eugena O'Neill-a Hughe (pravico do uprizoritve je avtorjev zastopnik odstopil samo celjskemu gledališču.) Komorna uprizoritev dveh sodobnih avtorjev bo zagotovo posledek za ljubitelje in poznavalce gledališča.

In drugi načrti? Nekaj gostovanj ljubljanskega mariborskega gledališča, in če bo le mogoče, pregled sodobne slovenske dramatike, na katerem bi nastopila vsa slovenska gledališča z letošnjimi slovenskimi novitetami. Poleti se bo SLG Celje vključilo v turistično sezono, ob jesenski razstavi pa bo nastopilo z vrsto predstav na prostem.

Bruno Hartman

Solidnejši plesi bi morali imeti umetniški program

O družabnih prireditvah s plesi so anketirani povedali takole. Najprej mnenje prof. Zorana Vudlerja: Večjih plesnih prireditev, ki so razen silvestrovanja in maskarade bolj zaključeni plesi, je dovolj, prešibko je le silvestrovanje. Vendar bi solidnejše plesne prireditev ne smele biti brez umetniškega programa. Manjkajo tudi mladinski plesi z umetniškim programom in družabnimi igrami kakor jih je Opleševalno društvo že organiziralo. So pa plesne prireditev na kvalitetni ravni zelo drage.

Za večje plesne — pravi prof. Gustav Grobelnik — Celje nima primerne dvorane. Dvorani v Narodnem domu in Unionu sta premajhni, zato se prireditve tudi največkrat končajo z izgubo za organizatorja. Franjo Krivec in inž. Jože Vajdetič menita, da plesnih prireditev ni dovolj in da so še te v glavnem le v februarju in marcu, ko se včasih kar vrstijo. Inž. Vajdetič še dodaja, da so vstopnice predrage, Krivec pa sodi, da kavarna ni najbolj primerna za ples, medtem ko gre tudi v »Celeli« boljši za improvizacijo.

Da bi bila lahko kavarna boljše urejena, sodi tudi Mirko Meštrov, ki še načenja problem drage glasbe. Na ta problem opozarja tudi Ivo Umek, ki pravi, da bi morali dati olajšave oziroma zmanjšati dajatve na glasbeni-

ke. Tov. Umek si tudi želi, da bi znova organizirali velike planinske in lovske plesne.

Tov. Zvone Dragan opozarja na pozitivno vlogo, ki jo je že v kratkem času odigrala mladinska plesna šola. Meni, da prepoved učenja twista v tej šoli ni bila umestna in da je bolje mladino učiti plesati na kulturni način moderne plesne kot da to dela sama. Mladina ima tudi tedensko ples v Narodnem domu od 17. do 21. ure. Nekaj bi lahko storili za ples tudi v šolah, še več pa v okolici, morda v okviru klubov, ker je sedaj v tem oziru popolno mrtvilo.

S koncerti zadovoljni

— Program koncertov je dober, je povedala Milena Moškon.

— Koncertna poslovalnica izpolnjuje svojo vlogo, pravi Jakob Majcen.

— Koncertna poslovalnica nudi kakovostne prireditev, meni tudi prof. Zoran Vudler, ki pravi, da bo letos tudi Opleševalno društvo organiziralo nekaj kvalitetnih koncertov.

Mirko Meštrov in prof. Gustav Grobelnik bi se rada več lahke glasbe, inž. Jože Vajdetič bi rad še več koncertov vseh vrst, medtem ko Franjo Krivec in Ivo Umek menita da jih je dovolj.

Ob prvih dveh predstavah

Uvertura v letošnje gledališko sezono je potekla v težkih tonih španske renesanse, ki je zadnja desetletja le redko našla pot k nam. Kritika je predstavo sprejela z zmernim priznanjem, pohvalila igro posameznikov, pogrjala pa režijski prijem, češ da je posegel preveč po vnanjih izraznih sredstvih, premalo pa da se je poglubil v notrino španske miselnosti, v njene najintimnejše vrednote, ki so nam precej tuje. Mislim, da spada celjski »Sodnik Zalamejski« med solidne dosežke našega gledališča kljub nekaterim nedvomnim šibkostim. Gombačeva režija je historično obkrožena in umetniško neoporečna, močna posebej v dramatičnem oblikovanju značajev, čeprav nas bolj sili k zbranemu razmišljanju, kakor pa očistujočemu čustvovanju.

V igri je daleč pred drugimi hodil Jeršin in zabeležil trajen igralski uspeh, če pri igri ki umetnosti o trajnosti sploh lahko govorimo. Izkazal je redko kreativno moč, ki se je osvojila računa intelektualne režije in njegov Crespo je na odru zaživel kot zastopnik sloja in nosilec zgodovinske ideje, obenem pa polnokrvna človeška osebnost, brez vsakega pretiranega lepotičenja s patosom in deklamacijo, brez ozira na sociološko resnico, ki jo drama izpričuje. Debitanta Breznik in Emilija Grmova sta se v ne ravno lahkih vlogah prepričljivo uveljavila, prvi z živo, sproščeno igro in zvočnim organom, druga pa v čustveno najbolj viharinem prizoru tretjega dejanja. Med ostalimi naj omenim še Skofovega kralja, vsekakor problematičnega kralja, ki mu je bil Skof suve-

Sodnik Zalamejski

reno kos, Peerovega Nunja, slikovito karakterno figurico, z ostalimi vlogami pa so se prizadevali v celotno odsko podobo dela vključiti Pristov, Potisk, Hudalesova, Bermež in Goršičeva.

Sceno je postavil arhitekt Jovanovič, mojstrovino svoje vrste, ki je omogočila režiserju tempo in lahкотno gradnjo dejanja. Kljub svoji abstraktnosti je bila zgovorna in pomembna za intonacijo in temeljno občutje prizorov.

mr. Fedor Gradišnik

V premierskem ozračju predstave se je od celjskega gledališča poslovil upravnik Fedor Gradišnik. Vsi, ki njegovo delo od blizu poznamo, širša slovenska pa tudi jugoslovanska javnost je ob tem slovesu poudarila pomen Gradišnikovega življenjskega opusa za nastanek in obstanek tretjega slovenskega gledališča, pridobitev kulturne revolucije na savinjskih tleh, ki je pod Gradišnikovim vodstvom prebojela začetne težave, prebila že marsikako preizkušnjo in se uveljavila s solidno repertoarsko politiko in uspešnim prizadevanjem za samonikel umetniški izraz. Ob pogledu na njegovo delovanje smo se še bolj zavedeli, da kulturna dobrina ne nastane in ne obstane iz same deklarativne volje, ampak vre iz osebnega prepričanja, iz žrtve za stvar, iz osebnih kvalitiet.

Ob predstavi pa se je uveljavil v celjsko kulturno življenje Celjan Bruno Hartman, slavist, doslej lektor in dramaturg mariborskega gledališča, priznan publicist in kulturni delavec.

Druga predstava nas je iz evropsko-maverskega juga povedla čez »strehlo sveta« v daljno Kitajsko, to pa s predmetom, ki je prav tako naš kot kitajski, z občečloveško tematiko o nepremagljivi ljubezni, »temni sili«, ki je močnejša od smrti, saj v resnici neprenehno smrti premaga. »Rdeče in modro v mavrici« ni umetnina, ki bi nas znova in znova pritegnila v čarobni krog svojih formalnih lepote, je pa zaradi svoje vsebine in ideje mikavna posebno zaradi ljudsko preproste, a vendar veličastnega zmago-slavlja in poveljanja ljubezni. Taka snov res ne terja posebnih odsko iz-

raznih sredstev, vendar uprizoritvi ne bi bilo v škodo, če bi po nekaterih vendarle posegala. Moč besede je sicer silna, zaradi nje pa se ne kaže odrekati njenim vidnim oporom, posebno če moč ni dosežena do skrajnih možnih meja. To pripominjam zato, ker so igralci recitatorji imeli opravka z verzji, naša zvočna realizacija verzov pa še ni dognana tako, da bi bili lahko zadovoljni. Studij objektivne akustike verzov, njene plastike in ritmi-ke, je nekaj, kar čaka pri nas na začetne teoretične obravnave in zato ni čudno, da našim verzom, govorjenim z odra, manjkajo večkrat bistveni izrazni elementi, ki jih je treba poudariti. Pred kratkim je to ljubljanski drami očital Josip Vidmar in to ob umetniški nedvomno popolnejši verzifikaciji, kot je Komacev prevod te kitajske pravljice. Estetika verzja se seveda začne šele tam, kadar imamo opravka z resnično umetnino, najsi ta nastaja kakorkoli.

Ko sem poslušal te razmeroma gladko tekoče cinglajoče verzje, mi je bilo jasno oblikovalno delo, ki sta ga z ljubeznijo opravila režiser in lektor, čutil pa sem tudi, da »etični akcenti« in njihova pesniška dikcija niso bili vselej v pravem estetskem neoporečnem sorazmerju. Tu smo res vsi pre-

Prof. Bruno Hartman

pušeni občutku, ki pa ni najzanesljivejši kriterij za objektivno najprilnejšo zvočno podobo naše pesniške govornice. Ta kriterij še čaka na svojo znanstveno razčlenbo in opredelitev.

Med nastopajočimi naj omenim Jeršinovega pripovednika, ki je pravilic-nemu dejanju pridal osnovno intonacijo, Gabrovškovega Siem-Bo in Jing-Tai Kjurove. Slednja dva sta debiti-rala in se s toplimi, prisrčnimi ele-menti svojega nastopa lepo uveljavila.

Gledališkemu vodstvu želimo, da bi gledališče skozi vso sezono zbiral svoje zveste k čistim umetniškim užitkom in takim kulturnim doživetjem, ki bodo v nas razpihovala nemir ter nas bogatila s hrepenenjem po lepoti in preko nje po resnici.

Tine Orel

Celjska likovna panorama

Reprodukcija renesančnega slikarstva in to najvidnejših mojstrov od Duccia di Buoninsegna, preko Giotta do Giorgioneja in Tintoretta pa od Jana van Eycka do Francoisa Cloueta so bile razstavljene v Celju meseca marca. Ta likovna prireditev je doživela izreden uspeh.

Ob razstavi, kjer so se združili člani KUD »France Prešeren« z jeseniškimi materji bi bilo vredno omeniti, da so nekateri avtorji pretrgali običajni okvir s težnjo, da bi na-čeli ali vsaj delno po svojih sposobnostih rešili ta ali oni likovni problem.

Aleksander Kovač — Celjan, zdaj basist mariborske opere je razstavil 31 plastik v železu. Te so nastale iz materiala navzven (kar je razumljivo, če pomislimo, da je bil Kovač zaposlen v Tovarni emajlirane posode kot varilec) brez vsake kiparske zakonitosti, vezane na kiparsko preteklost. Kovač pozna samo likovno sedanost. Zanima ga dekorativnost, NOB tematika, literarna obdelava itd.

Nizozemski pejsaž 17. stoletja je bil prikazan v fotokopijah dragocenih grafičnih listov najbolj znanih nizozemskih avtorjev (Rembrandt, van de Velde) v foyerju celjskega gledališča. Izbor je bil čudovit vendar se mi zdi, da razstava ni uspela v celoti, ker je šlo za intimen material, zahteven z ozirom na razstavní ambíent.

Kostumske skice za Beneškega trgovca, ki jih je za celjsko gledališče narisala znana slovenska kostumografka Mija Jarčeva, so predstavljale razstavo neke posebne vrste. Šlo je namreč za risbe v barvah in tekstilu, kjer so bile dobro postavljene historično oblačene Shakespearove figure, vezane na predpisano modo in dostojanstven odski ambíent. Videti je bilo, da je Mija Jarčeva skicirala obleke Porzije in drugih z največjo rutino in to na podlagi dobrega poznavanja zgodovine umetnosti, plemstva, meščanstva, tlačanov, pa tudi sedanje-ga človeka, njegovih zahtev od preteklosti, zlasti pa zahtev do gledališke umetnosti.

Vinko Pevcin je s svojimi slikami na steklu nastopil čisto neopazno in nevsiljivo. Hotel je namreč samo eno: pokazati svoja dela in povedati kaj slika. Razstavljena dela so bila dokaz, da nastajajo njegove slike iz dveh nagibov. Ali iz nekakšnih surrealističnih pogledov na razne pojave (Oblaki, Noč, Mesečina), ki zahtevajo rafinirano ravnanje z barvami, v njegovem primeru modre v najrazličnejših niansah. Na drugi strani pa obravnava Pevcin problem forme, ki je povezana z barvo, zaprtjo v močnejše in tanjše konture temnejših tonov. Zanimajo ga pa tudi nekakšne dekorativne ilustracije dogodkov, vti-sov itd. (Silvestrovo, Pijanec), potem tihožitja, pokrajina z občutkom za mesečino in luno sploh. S to razstavo se je Pevcin predstavil kot soliden ustvarjalec z dobrim namenom, namreč, da dela to, kar ga zanima

Milena Moškon

Nenavadni obešalnik

V Laškem ob Savinji so nekoč zborovali učitelji. V Henkejevi dvorani so poslušali referate, sedeč ob pregrnjenih mizah. Na teh so stali že krožniki z jedilnim priborom, da bi po oficialnem delu sestanka še skupno obedovali in prijetno posedeli, ko se potem spet mesec ali dva vsak v svoji samoti ne bodo videli.

Sredi prvega referata so se sunkoma odprla vrata in vtopil je Blaž Jurko z Razbora, po vsem spodnjem Posavju popularni učitelj. V roki je držal svojo zvesto spremljevalko rdečo marelo (rad se je pohvalil, da mu je še nikoli nihče ni po pomoti zamenjal) in širok slamnik. Imel je navado, da je na zborovanja prihajal z zamudo, kajti tako je vzbudil še posebno pozornost in buren aplavz svojih tovaršev.

Referent je svoja izvajanja moral prekiniti za toliko časa, da so se vsi prisotni pomirili in se je zamudnik usedel. To pa se ni zgodilo prehitro, kajti Jurko se je zbo-

rovalcem najprej z roko zahvalil za prijazne ovacije, nato pa se je ozrl naokrog po vseh štirih stenah dvorane. Zares — nikjer tukaj ni bilo obešalnika! To pa Jurka seveda ni moglo spraviti v večjo zadrego.

Segel je na najbližjo mizo k svetlim vilicam poleg krožnika, jih dvignil in se okrenil k praznemu zidu. In že je v hipu s krepkim zamahom v steno zabodel vilice, tako da jim je bil ročaj obrnjen nekoliko navzgor. Nato je na vilice obesil rdečo marelo, za njo pa še veliki slamnik.

Nov aplavz je pretresel dvorano in spet je Jurko bil junak dneva. Nasmehnil se je tovarišem in referentu, nato je z roko potresel prazen stol ob bližnji mizi, da v skrbi za lastno varnost najprej preizkusi njegovo trdnost. Šele potem je končno posadil nanj svojih sto in dvajset kilogramov žive teže.

Prekinjeno zborovanje se je moglo uspešno nadaljevati.

Fran Roš

Veseli otroški spisi

iz Janezovega šolskega zvezka

UMIVAJMO SE!

V šoli nam je tovarišica učiteljica pripovedovala o snagi in umivanju. Tudi je potrebno umivati si noge. Jaz si jih vedno rada umijem, posebno, če so umazane. Tudi moj očka pravi, da je to koristno, ampak si sam nič rad ne umiva nog. Mamica ga mora večkrat prisiliti in siliti. Očka takrat pravi, da je sitna. Zato se včasih tudi skregata. Jaz pa si rada umivam noge, ker hočem postati baletka. Baletka mora namreč imeti vedno lepe in umite noge.

ALKOHOL

Alkohol je strup. Ljudje ga pa vseeno uživajo. Potem so pijani in bolni. Pozno se prigučajo domov, pojejo in vpijejo pa tudi prevržejo kakšen stol ali pa ubijejo šipo. Moj očka pravi, da si ga mora včasih malo privoščiti, čeprav je vino drago. Vino dobivamo iz grozdja, ki raste v vinogradu. Z vinom napol-

nimo sode. Sodi so v kleti. V kleti je tudi vodovod.

MOJ OČKA

Moj očka je dimnikar. Ometa saje, zato je črn. Mali otroci se ga bojijo, jaz pa nič. Moja mama mu pravi tudi črnuh. Preden jo sme poljubiti, se mora umiti z milom. Ima veliko omelo in lopatico. Za Novo leto deli koledarje. Zasluži pri vsaki hiši. Zato hočem postati dimnikar tudi jaz.

SVINJA

Svinja je grdo ime, ker se najraje valja v gnojnici. Od svinje dobimo mast in klobase. Slovenci jih radi jemo. Zato je svinja koristna žival. Njena hiša se imenuje svinjak. Svinja tudi kruli, posebno kadar jo koljemo z dolgim nožem. Takrat imajo praznik tudi ljudje. Takšen praznik imenujemo koline. Včasih rečemo tudi kakšnemu človeku svinja.

Kulturni zapiski

OPERA GOSTOVANJA V CELJU

Vsa zadnja leta smo močno pogrešali opernih predstav v Celju. Da temu odpravimo, se je Opleševalno in turistično društvo Celje odločilo, da organizira v letošnji sezoni nekaj opernih gostovanj. Predvidevamo dvojice gostovanj mariborske opere, eno ljubljanske in eno zagrebške. Mariborčani bodo izvajali Gotovčevu opero »Ero z onega sveta« in Lhotkin ballet »Vrag na vasi«. Ljubljanci zelo verjetno Verdijev »Rigoletto«, Zagrebčani pa Tijardovičevu opereto »Mala Floramy«.

Opleševalno in turistično društvo je prepričano, da bo s tem ustreglo številnim Celjanom ter tudi doprineslo svoj kulturni delež.

KONCERT KOROŠKEGA AKADEMSKEGA OKTETA

Sezono prireditve 1962-63 je pričelo letos Opleševalno in turistično društvo s koncertom Koroškega akademškega okteta oktobra v Narodnem domu. Oktet se nam je predstavil kot dobro uglasena vokalna skupina z zelo izravnano glasovno kvaliteto ter prijetnim načinom prednašanja. Zapel nam je pester spored od Gallusa do slovenske umetne, narodne in ponarodele pesmi. Koncert je bil dobro obiskan in ni manjkalo ploskanja in ne cvetja.

KONCERT DUBRAVKE TOMŠIČ

7. novembra je bil prvi koncert v okviru koncertnega abonmaja, ki nam ga je tudi letos pripravila Koncertna poslovalnica pri Glasbeni šoli v Celju. Z velikim uspehom je izvedla svoj klavirski koncert mlada in nadarjena klaviristka Dubravka Tomšič. Z njenim zelo zahtevnim sporedom, ki ga je izvedla taktito in z vsemi finesami velike umetnice, so bili številni poslušalci zelo zadovoljni.

SVIJET NAIVNIH

Pod tem naslovom bo v Zagrebu na Dan republike odprta razstava del naivnih umetnikov iz kolekcije zagrebškega novinarja Gerharda Lediča, kakor so nam pisali iz Zagreba.

PROMENADNI KONCERTI V MESTNEM PARKU

Tudi letošnje poletje je priredilo Opleševalno in turistično društvo nekaj promenadnih koncertov v Mestnem parku, žal manj kakor minulo poletje. Letos sta se nam predstavili samo dve celjski godbi na pihala. Godba ZPD France Prešeren pod vodstvom tov. Karlovšeca in godba Tovarne emajlirane posode pod vodstvom tov. Pojavnika. Koncerti obeh godb so bili kvalitetno zadovoljivi, kar velja predvsem za godbo ZPD France Prešeren, ki je dobro vigran kolektiv z že dobršno mero občutka za fine in način predvajanja posameznih skladb. Od amaterskega ansambla bistveno več skoraj ne smemo pričakovati. Tudi godba Tovarne emajlirane posode je igrala zadovoljivo, vsekakor pa velja poudariti, da

je pokazala lep napredek od lanskega leta. S promenadnimi koncerti v letošnjem letu smemo biti zadovoljni, samo škoda, da jih ni bilo več.

GALERIJA MILENE PAVLOVIČ-BARILI

Prejeli smo vzoren katalog s posebnim pismenim obvestilom, da so v Požarevcu odprli galerijo znane domače umetnice Milene Pavlovič-Barili.

LETOŠNJI KONCERTNI ABONMA

Letošnji koncertni abonma obsega poleg že izvedenega koncerta Dubravke Tomšič, še koncerte: Gewandhaus-kuarteta iz Leipziga, koncert violinista Igorja Ozima in pianista Marjana Lipovška, koncert basista Miroslava Čangalovića iz Beograda, dalje mezzosopranistke Georgie Davis iz ZDA, pianista Kendala Taylorja iz Londona, izven abonmaja so predvideni še večer slušateljev akademije za glasbo v Ljubljani in večer opernih arij sopranistke Ileanne Bratu in basista Jožeta Stabeja ter Opera »Bohem« v koncertni izvedbi. Tako se nam obeta letos prav pestra in bogata glasbena sezona.

Delavski oder pripravlja...

vrsto zahtevnih in za široke ljudske množice izredno zanimivih del — Na Starem gradu bomo v letošnji sezoni gledali: Veroniko Deseniško, Veliko puntarijo ali pa Finžgarjevo delo »Pod svobodnim soncem«.

Celjski delavski oder si je v pretekli sezoni pridobil naseben članec »Doma« »Celjski grofje«, ki so jo prizadevni igralci — amaterji — igrali na prostem, na gradu CELJANOV in katero si je ogledalo tisoče ljudi. Ljubitelji igralske umetnosti zato gotovo zanimajo, kaj celjski Delavski oder pripravlja za letošnjo sezono.

V teh dneh že kar marljivo vadijo troje odrskih del. Se v tem mesecu bodo uprizorili izvirno domačo dramo NOČI OB JEZU, ki jo je napisal Rudi Lešnik. Delo je pri razpisu okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev Celje dobilo prvo nagrado in je bilo odkupljeno. To je drama s tematiko NOB s Kozjanskega območja. Režija domače novitete je v rokah Vlada Krofliča.

Kot drugo delo bo v decembru na vrsti sanjska pravljica Kristine Brankove BOGATIN IN ČAROBNI KA-

MEN, ki jo je za oder predelal Cvetko Vernik in prevzel tudi režijo pravljice. To delo bo gotovo razveselilo predvsem mladino, saj je prav njej namenjeno — za novoletno jelko.

V decembru bo celjski Delavski oder uprizoril tudi igro v štirih dejanjih ZACENJAMO ŽIVETI — (znamenito Makarenkovo delo v dramatiizaciji Miroslava Stehlika). Režijo tega dela so poverili Jožici Zupanovi.

Mimo »asov« celjskega Delavskega odra bomo letos spoznali tudi nekatere nove igralce. V kolektiv igralcev-amaterjev so vključili tri učiteljske, oziroma učiteljske, ki obetajo, da bodo kot bodoči učitelji na podeželju mnogo doprinesli k pozitivni kulturno prosvetnega dela.

Poleg omenjenih del ima celjski Delavski oder za letošnjo sezono v programu še »Strast pod brestom«, »Ljudje in opice« ter »Arhangeli in avtomati«. Eno teh del bo režiral magister Fedor Gradišnik, dolgoletni vodja celjskega poklicnega gledališča, ki je letos stopil v zaslužni pokoj.

Vera Stermecki

Novice o delu Planinskega društva Celje

Planinsko društvo Celje bo v letu 1963 praznovalo 70-letnico obstoja, spada torej med tista slovenska planinska društva, ki so konec 19. stoletja na nacionalno močno ogroženem terenu začela z narodno obrambnim namenom gojiti organizirano planinsko dejavnost. Na savinjskih tleh sta že leta 1894 in 1896 zrasli dve »kljubovalni« slovenski koči, Kocbekova na Molički peč in Mozirka koča na Golteh. Kljubovale so nemškemu geslu, da ni potrebe niti po slovenskih kačiputih niti po slovenskih kočah, saj v gore zahaja samo nemška trška in mestna gospoda. Trutzhütte je tudi Frischaufov dom na Okrešlju, ki so ga Kocbek in njegovi sodelavci postavili na noge leta 1908.

PD Celje se na 70-letnico pripravlja predvsem s delom, ki poteka v društvenih odsekih. Leta 1962 je zabeležil lepe uspehe alpinistični odsek, okrepil se je po številu članov in vzponov, priredil intenzivni plezalni tečaj na Okrešlju in stalno vodil plezalno šolo v Tremarjih. Zabeležimo dalje vzgojno delo z mladino, ki ga opravlja tov. Dušan Gradišnik, eden redkih slovenskih plezancev, ki se temu tveganeu a imenitnemu športu predajajo tudi v zrelih letih. Dušan Gradišnik še pleza, obenem pa svoje blizu tridesetletne izkušnje v gorah uspešno posreduje mlademu rodu. V inozemstvu je letos preplezal nekaj pomembnih vzponov Ciril Debeljak, medtem ko so mlajše naveze ponavljale naše klasične in moderne smeri v okrešljskem plezalnem vrtcu. Tu je letos celjska postaja GRS postavila prvo zavetišče za reševalce, nekaj kar je v sosednjih alpskih deželah že več

let sprovedeno tam, kjer je v stenah močno živo.

Mladinski odsek se je pod vodstvom zdravstvene sestre tov. Zofke Petkove organizacijsko utrdil in zabeležil vrsto izletov, pohodov in tečajev, ter dosegel v republiki kar dve prvi mesti na veliki mladinski prireditvi na Pohorju in v literarnem prizadevanju, saj je izdal zares okusno urejeno in vsebinsko tehtno ciklostirano publikacijo. Odsek obnavlja staro poslopje Celjske koče, da bo imel skromno zavetje in se ob njem učil, kako je treba skrbeti za planinsko imovino.

Markacijski odsek je nadelal pešpot v Logarski dolini, da bi omogočil miren sprehod tistim obiskovalcem, ki ne preneso cestnega prometa. Odsek vzorno skrbi za naša planinska pota in je zato ponovno dobil priznanje, da so na celjskem poprišču markacije, kačipot in razprave najboljše vzdrževane. To je zasluga tov. Kegula, ki s svojo skupino iz TEP že 12 let vodi odsek in je letos prejel od Planinske zveze Slovenije Knafelčevu diplomu, najvišje redko priznanje, ki nosi ime po avtorju slovenske markacije.

Manj se je uveljavil propagandni odsek, čeprav ima hvaležno delovno torišče. Priredil je dva daljša izleta in nekaj predavanj, akcija za stalno planinsko propagando v lokalnem časopisu pa je propadla, vzdržuje jo le dr. Mejak. Res je, da je število obiskovalcev po kočah absolutno raste, toda to še ne pomeni, da je planinska organizacija storila vso svojo dolžnost. Mnoge koče na nižjih točkah izkazujejo pasivni saldo prav zato, ker ne zna planinska propaganda prikazati pomena, ki ga za telesno in du-

ševno zdravje ima redna hoja v hribe, tedenski weekend v gorah sprostitve na izletu čez hrib in dol. Za prihodnje leto namerava PD Celje izdati posebno številko Planinskega Vestnika, posvečeno zgolj savinjskemu planinstvu, še letos pa misli začeti s stalno organizacijo izletov. V jubilejnim letu bo priredilo več propagandnih prireditev.

Planinsko gospodarstvo je v letu 1962 zabeležilo nadaljevanje obnove Frischauffovega doma na Okrešlju. Obnovljen Okrešelj bo ena najlepših planinskih koč v slovenskih Alpah, vidi se pa že po prometu v letu 1962, da bi morala biti adaptacija zastavljena še bolj velkopotezno. Če bo asfaltirana cesta do Ljubnega, izboljšana cesta v Logarski in zgrajeno še to in ono, bo obisk na Okrešlju presegel obisk na Kredarici. V letu 1962 je bil dalje prekrit Planinski dom v Logarski dolini. To so majhne investicije, a vendarle znaša to dvojice blizu 5 milijonov din. Se letos bo društvo najelo 10 milijonov din posojila za lastno udeležbo pri nadaljnji adaptaciji Planinskega doma v Logarski dolini (vodovod, centralna kurjava, morda še verandni salon), v katero bo leta 1963 vloženo v celoti ca. 20 milijonov. Manjša popravila so bila izvršena tudi na Mozirski koči (centralna kurjava, dimnik, i.d.r.) in na Korošici, nabavljeni so bili hladilniki in moderen češki diaprojektor, ki ga bo s pridom lahko uporabil propagandni odsek.

Planinsko društvo se že od leta 1964 ukvarja s turistično eksploatacijo Logarske doline, žal ne s prodornim uspehom. Kakor mu je nekoč pred 60 leti pomagala zadruga »Rinka«, kasneje žalska planinska skupina, tako mu danes pomagata s propagando, organizacijo in sredstvi Celjska turistična zveza in Odbor za turistično izgradnjo Gornje Savinjske doline. Lahko rečem, da smo zadnja leta dosegli razmeroma lep napredek; modernizacijo ceste od St. Ruperta do Rečice, podaljšanje ceste od Jovanjice do Rinke, daljnovid od Luč do Plešča, tovarna žičnica na Okrešlju, povečanje Frischauffovega doma, uređitveni načrt GSD in še to in ono. Sem štejemo tudi izredno velik prispevek Gozdnega gospodarstva Celje in Nazarje posebno s cestami iz Strug na Mrčiče in iz Logarske doline do Zibovta. Posebno slednja cesta odpira turistični eksploataciji GSD popolnoma nove perspektive. Upajmo, da se bo dolini, ki skupnosti s svojimi gozdnimi gospodarstvi ogromno prispeva, s turizmom počasi začel krepi obstanek prebivalstva in bo ta obmejna prelepa pokrajina zaživevala življenje, kakršnega vsekakor zasluži.

Delovanje PD Celje je vse usmerjeno k temu cilju. Zato je njegov jubilej v prihodnjem letu obenem jubilej vse Gornje Savinjske doline, ki se je pred davnimi leti tudi s pomočjo planinstva začela osveščati in se skušala uveljaviti pri integraciji slovenskega narodnega ozemlja.

Tine Orel

NASLEDNJE PREDAVANJE

Naslednje predavanje Opleševalnega in turističnega društva bo v četrtek, dne 13. decembra. Ing. Dušan Ogrin nas bo z 200 barvnimi diapozitivi popeljal po Skandinaviji.

JAJCA

Jajca so okrogla in človeku zelo koristna, ker jih uživamo. Dobimo jih od kokoši. Petelin pa samo poje, najraje zjutraj, ko še spimo. Zato petelin ni preveč koristen, ampak ima lepo perje. Jajca so včasih zelo draga. Zato se moja mama jezi, posebno če je jajce od kakšne stare kure in že smrdi. Mladim kokošim pravimo piške, te pa še ne znajo nesti jajc. Zato moramo počakati, da zrastejo, če jih prej ne pojemo.

NAŠ DEDEK

Naš dedek je že star, čeprav je brez brk in brade. Vsak mesec mu pismo noša prinese penzijo. Ampak lansko leto nas je kar nepričakovano zapustil. Vsi smo bili žalostni, najbolj pa naša stara babica. Bila pa je tudi zelo huda, ker si je dedek izbral drugo, bolj mlado babico. Tri mesece je ostal pri njej. Potem pa se je skregal z mlado babico in se je vrnil k stari babici. Vsi smo ga bili zelo veseli. Dedek pa je moral obljubiti, da naše babice ne bo več zapustil.

NAŠA BABICA

Naša ljuba babica je že stara, včasih pa se mi zdi tudi mlada. Bele lase si barva, zobe pa si čez noč namaka v kozarcu vode. Nikomur noče povedati, koliko let je že na svetu. Poleti me včasih vzame s seboj v kopališče. Tam plava in se sončiva. Babica ima na sebi prav malo kopane obleke in se takšni reče »bikini«. Takšna se mi zdi še posebno mlada, ker je njena koža videti še gladka in rožnata. Tudi drugi kopalci si jo ogledujejo. Rad imam našo babico.

Fran Roš

SEJA V GOZDU

Zdaj tu je čas, ko sejo sam s seboj ima lahko. Ležim na mahovini pod staro bukvi v gozdni strmini, kjer prede se med vejami pokoj.

Spet vem za sebe, gledam sebi spet v obraz, ki z njega vso meglo odstiram, kar najdem v sebi, tehtam in prebiram, razgrinjam soncu kot bolehen cvet.

Na seji tej si predsedujem sam in sam s seboj v diskusiji

razpravljam, zaključke iščem in jih ugotavljam, v soglasni sklepčnosti se jim smehljam.

Po hribu rahel veter zašumi, pritrjuje mi se veja zgane, v uho mi šepetanje vira kane, vse sklepe žuboreč mi potrdi.

Tam s smreke veverica mi ljubo z glavico prikimava, prav nič plaha, nazadnje z repkom mi celo pomaha in lešnika se loti spet nato.

Nekje v skupini tihih borov, hoi zabija žolna v deblo kljun neutrudno, kakor da tipka vestno, nezamudno o moji seji si zapisnik svoj.

Svoboden, zdrav sem krenil skozi gozd, tedaj začutil po ljudeh sem žejo. O, zdaj bi vse jih sklical rad na sejo, na njej razkril jim svojo vso radost! Fran Roš

Naši najstarejši člani

FRANC MRAVLJAK — gimnazijski ravnatelj v pokoju.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

2. 12. 1882, Sv. Anton na Pohorju, okraj Slovenj Gradec.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

V Vučenici, klasični gimnaziji v Mariboru, diplomiral kot klasični filolog na Dunaju. Službujem od 16. septembra 1910 izveniš vojna leta, nepretrgoma v Celju kot profesor do 31. 8. 1932, nato do okupacije kot ravnatelj realne gimnazije. Kot upokojenec od 1. oktobra 1946 sem bil od 1. 11. 1949 do 31. 10. 1950 upravnik Gradbene šole, več kot 10 let poučujem honorarno na Vajenski šoli.

Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član OTD in kaj sodite v delu društva?

Direktor prof. Franc Mravljak

V Celju sem od 6. septembra 1910. Kot redni član društva že od ustanovitve, moram izreči vodstvu tega za Celje prepotrebne in zaslužnega društva najlepše priznanje. Saj je v prvi vrsti zaslug društva, da uživa naše mesto sloves enega najlepših mest v Jugoslaviji. Društveno delovanje popolnoma odgovarja željam prebivalstva.

Zelzel bi, da bi imelo Olepševalno in turistično društvo več vpliva na lokacijo novih zgradb. Povsod v modernih mestih so urbanistični načrti izdelani tako, da očuvajo med starimi stavbami redke zelenice, med novimi pa puščajo prazne z zelenjem in cvetjem olepšane prostore. V Celju pa, kakor vidimo in čitamo, se vršijo razdejavanja po športnih prostorih in po vrtovih, kakor da ne bi imeli drugih primernejših stavbišč dovolj na razpolago. Siro se vest, da pride na vrsto tudi park v Kocenovi ulici. Ali ne bi moglo društvo te namere preprečiti?

RIKO PESTEVŠEK — okrajni šolski nadzornik v pokoju.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

18. 12. 1883 v Slivnici pri Mariboru.

Kje ste se šolali in kje ste službovali?

V Slivnici pri Mariboru, učiteljske v Mariboru. Služboval sem v Reki pri Mariboru, Laškem, Vranskem, Celju ter od 7. 2. 1927 do upokojitve kot

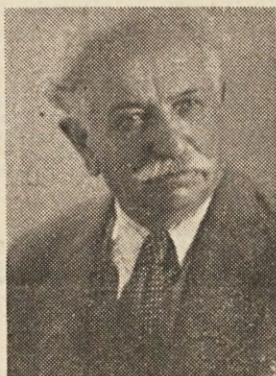

Nadzornik Riko Pestevšek

okrajni šolski nadzornik za mesto in okraj Celje.

Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član OTD in kaj sodite o delu društva?

V Celju sem od leta 1919, tega leta sem vstopil tudi v takratno Olepševalno društvo, katerega član sem še danes. Delo društva je bilo vedno zelo aktivno. Društvo naj še kar nadaljuje delo po svoji začetni poti, ne oziraje se na kake neprimerne kritike, saj je to delo le v korist in olepšavi mesta.

Jožef Jagodič

JOŽEF JAGODIČ — upokojenec, Kopitarjeva ulica 5.

Kdaj in kje ste bili rojeni?

23. 8. 1876, Sv. Križ pri Dobrovi, (Hrvatska).

Kje ste se šolali in kje službovali?

V Dobrovi, Vidmu, Celju, Krškem. V Brežicah sem se izučil v trgovini. Po prvi svetovni vojni sem postal samostojen trgovec v Celju.

Od kdaj ste v Celju, koliko časa ste član OTD in kaj sodite o delu društva?

V Celju sem od leta 1900. Član OTD sem od leta 1919.

Z delom društva sem bil vedno zadovoljen. Društvu želim še nadaljnjih uspehov.

O delu in uspehih atletskega društva Kladivar

Nekoliko je presenetljiva ugotovitev, da v sorazmerno majhnem mestu Celju z nekaj nad 30.000 prebivalstva, obstoja najmočnejši atletskega kolektiv v državi.

Bogata atletska tradicija je bila v tem mestu ob Savinji že pred zadnjo vojno, globoke korenine pa je pognala po osvoboditvi v novih pogojih in organizacijskih oblikah naše telesne kulture. Skupinici vnetih atletskih delavcev je uspelo preko tedanjih oblik športnega življenja v delovnih kolektivih in šolah zbrati večje število mladincev in mladink, ki so vzljubili atletiko in se pod vodstvom amaterskih instruktorjev in trenerjev vestno pripravljali za nastope. Uspehi niso izostali. Ze leta 1946 je Celje dobilo prvega državnega prvaka! Vsa naslednja leta so bili uspehi vidnejši in so konstantno rasli iz leta v leto.

Leta 1962 je bilo v zgodovini celjske atletike najbogatejše. Nad 300 aktivnih atletov in atletinj, ki tvorijo ta atletskega kolektiv, je nastopilo na 77 prireditvah in doma in v svetu. Vpogled v delo AD Kladivar nam najbolje ilustrirajo uspehi na tekmovanjih, ki kažejo, da je delo v tem društvu zastavljeno na množično osnovno, iz katere organsko rastejo tudi kvalitetni dosežki.

Kladivar je v letošnjem letu osvojil naslov absolutnega prvaka Jugoslavije v moštvenih tekmovanjih. Članice, mladinke in mlajši mladinci so bili ekipni državni prvaki, člani in starejši mladinci pa drugi. Ti uspehi so po svoji vrednosti pač najdragocenejši, ker predstavljajo kvaliteto širino.

Na evropskem prvenstvu v Beogradu je nastopilo 6 društvenih članov. Odlično so se uveljavili Lešek (6. mesto), Lorgier, Kolnik (7. mesto), Brodnik (8), Vasič (10). Na Balkanskih igrah v Ankari je nastopilo prav tako 6 Celjanov, od katerih je Brodnik osvojil naslov Balkanskega prvaka v deseteroboju, Kalnik pa drugo mesto v skoku ob palici.

Celjski atleti in atletinje so v letošnjem letu dosegli 31 slovenskih in 28 državnih rekordov. Na prvenstvih Jugoslavije so osvojili 21 prvih, 13 drugih in 15 tretjih mest, na republiških prvenstvih pa 41 prvih, 37 drugih in 35 tretjih mest.

Kako velik je prispevek Celja pri nastopih državne in republiške atletske reprezentance nam pove podatek, da je v državni reprezentanci letos nastopilo 22 atletov in atletinj, v republiški pa 36.

Te številke mnogo povedo. V njih je skrit znoj in trdo delo posameznikov in atletskega kolektiva kot celote. Na atletskem stadionu Borisa Kidriča niso vse leto poznali počitka. Uspehi v športu pač niso podarjeni. Treba si jih je pridobiti in to po neprekinjenem trdem delu, kvalitetni vadbi, odličnem organizacijskem delu. Vse te kvalitete smo lahko opazili v Kladivarju, ki ima v svojih vrstah kljub komercializaciji v športu še vselej obilico predanih amaterskih športnih delavcev, atletov in atletinj. Iz ljubiteljstva do atletike so ostali zvesti tej dejavnosti na zdravih športnih temeljih in načelih, odmaknjeni od profesionalizma in drugih negativnih pojavov, ki prepletajo športno gibanje pri nas in v svetu.

Celje je lahko ponosno na takšen športni kolektiv, saj je po svojih vrhunskih predstavnikih v mnogočem pomagal v naši državi in izven naših meja k njegovemu ugledu in poznavanju. S številnimi mednarodnimi in meddržavnimi srečanji v Celju pa je ta kolektiv tudi prispeval svoj delež k razvoju turizma.

Karel Jug

Mladinska ekipa Atletskega društva Kladivar (na sliki) je postala letos ekipni državni prvak za leto 1962

Tribuna Olepševalnega in turističnega društva - Tribuna Olepševalnega in turističnega društva

RIMSKE IZKOPANINE SAMEVAJO

Veliko Celjanov ve za rimske izkopanine, ki so restavrirane na Sadnikovem vrtu na pobočju Miklavškega hriba. Pri tem pa se obiskovalci sprašujejo, čemu niso boljše oskrbovane in označene. Prepričani smo, da bi z več nege in večjo propagando — vsaj z smerno tablo, te izkopanine v večji meri služile kulturnemu in svojemu namenu. Samo restavriranje se zdaleč ni končno dejanje, s tem se pravo delo šele prične.

J. Z.

PODRTIJA V SAVINJSKI ULICI

V Savinjski ulici stoji ostanek hišice, kjer je bila pred nekaj leti trafika. To poslopje, kjer stanuje stranka, je v takem stanju, da ga je treba takoj odstraniti, ker tja več ne spada. Nima najosnovnejših pogojev, da tam stanujejo ljudje. Merodajni si lahko vse ogledajo na licu mesta in potrebu ukredujejo.

M. C.

DERATIZACIJA IN GOLOBI

Nedavno je bila izvedena v našem mestu deratizacija v velikem obsegu. Menda ga ni Celjana, ki se ni razveselil akcije proti podganam. Saj se je ta gnusna golazen sprehajala že po belem dnevu po dvoriščih v centru mesta, a ponoči je vdiral skozi odprta okna in balkone celo v višja nadstropja. Vendar zadene meščane same precej krivde, da so se te nevarne in

škodljive živali tako razmnožile v našem lepem mestu. Po mnogih dvoriščih lahko opazimo, kako mečejo stanovalci skozi okna hrano za golobe in so dvorišča nastlana s starim kruhom, polento in celo s krompirjem. Seveda golobi vsega tega ne pojedjo, ves dan se pasejo po ostankih muhe, ponoči pa imajo podgane obilno gostijo. Deratizacija je stala težke milijone, a ne bo prave koristi, če bomo nehoti sistematsko redili podgane. Bilo bi zaradi tega koristno, če bi hišni sveti ali drugi forumi opozorili stanovalce na nesmisel take romantično — sentimentalne naklonjenosti golobom, ki so pravzaprav veliki škodljivci. Ne delajo škode samo po vrtovih, ampak uničujejo spomenike, fasade in balkone in prenašajo celo boleznih kakor podgane. Zato so že vsa napredna mesta po Evropi pričela s sistematskimi akcijami proti tem sicer simpatičnim živalcem, ki pa so se tako razmnožile, da predstavljajo že pravo pokoro in velik izdatek za čiščenje. Celo Benetke, kjer so golobi turistična atrakcija in znamenitost, pristopajo k njihovevemu zatiranju. Škoda bi bilo, če bi Celjani žrtvovali koristi deratizacije na račun ljubezni do golobov.

H. V.

Op. uredništva!

Ta prispevek objavljamo z željo, da o tej zadevi spregovori tudi sanitarni inšpekcija. Za ali pa proti golobom?

inšpekcija. Za ali pa proti golobom?

VHOD V HIŠO ŠT. 25 V ZIDANSKO-VI ULICI POD VODO

Menda je edinstveno v Celju, da morajo stanovalci neke hiše skozi vhodni hodnik, ki je podoben hudourniški strugi, čez katero je položena deska. Ker hodijo čez ta hudournik tudi vsak dan člani hišnega sveta, se jim čudimo, da te zavede ne uredijo. Malo več dobre volje.

R. H.

NE DELA LEPEGA VTISA

V Kocbekovi ulici je v prostorih, kjer je bila mlekarina, pred okupacijo obratovala Zvezna tiskarna. Okupator je tiskarno leta 1941 preselil v bivšo Mohorjevo tiskarno, v prostorih tiskarne pa uredil mlekarino, ki je delovala tam do pred meseci, ko se je preselila v novo poslopje. Zapuščeni prostori pa ne napravijo lepega vtisa. Polomljene okenske rolete, razbite šipe, umazane stene itd. Neprijeten pogled na te prostore, iz katerih je nekdanja izšlo nebrojno število knjig in naprednega časopisja.

M. C.

SMETIŠČE PRI GLASBENI ŠOLI

Okrog mesta, pa tudi v mestu samem še naličijo na prostore, kamor nekateri še vedno odlagajo razne odpadke in nesnago. Ze v zadnji številki našega lista smo opozarjali na ta ne-

dostatek, vendar je ostalo vse pri starem. Bivšim smetiščem so se pridružila še nova. Na Okopih, kjer so nekdanje stalle mesarske barake, tudi odlagajo smeti. Kupi nesnage menda vendar ne spadajo v bližino šole, da tam zasmrajajo ozračje, ki ga potem vdiha mladina, ki poseča Glasbeno šolo. Na taka opozorila, ki jih časopisi dobronamerno objavljajo, bi merodajni vendarle morali nekaj ukreniti, najmanj to, da določijo neke mesto za odlaganje nesnage. Tiste pa, ki bi potem še proti temu ravnali, pa bi morali kaznovati.

M. C.

ZAKAJ NE DO KONCA

Pri novem hotelu, kjer je stala cerkev sv. Duha, so prostor lepo zravnanili in ga posejali s travo. Do konca pa dela niso izvršili. Nad potokom Koprivnico je ostal del prostora, kjer je bila odstranjena cerkev, neočiščen. Ležijo tam še gmote betona, kamenja in druge navlake. Pač stara navada, da malokje nekaj izvršimo do konca.

M. C.

ODSTRANITE OSTANKE PLOTU

Ob Askerčevi ulici so ob cesti ostanke plotu. Stojijo tam betonski stebri in tu in tam je pritrjena še kaka lata. Da ti ostanki skoraj nasproti novega hotela ne napravijo lepega utisa je jasno, zato jih je treba čimprej odstraniti.

M. C.

Turistična sezona v Mozirju

Minula turistična sezona je bila vobstoja. Na slavnostnem društvenem Mozirju precej boljše kakor prejšnja leta, dasiravno je zadrževalo neugodno vreme v prvi polovici julija mnoge turiste doma in so zato preklicovali svoje že v juniju poslane prijave in rezervacije. Močan dotok turistov v začetku avgusta nam je napolnil vsa razpoložljiva ležišča pri zasebnikih in v našem weekend naselju ob Savinji. Opazili smo, da so se našim gostom hišice zelo priljubile. Ko so se začeli sredi julija zbirati naši gosti, je zadela kopališče huda neizgoda; povodenj je raztrgala jez na Savinji. Posledica tega je bila, da je ostalo naše kopališče ob tako imenovani Mozirski strugi brez vode. Naši domači kopalci in nekateri gosti so si poiskali v Savinji sami primerna mesta za kopanje, ki jih pri nas res ne manjka. Jez je bil kmalu popravljen in skozi kopališče je zopet tekla voda. Turistično društvo si je prizadevalo, da bi se letoviščarji pri nas čim bolj počutili. Imeli so na voljo primerno sobo v Domu Slavka Slandra, kjer so brali časopise in si izposojali knjige v srbohrvaščini. Stirikrat tedensko so lahko gledali film. Podnevi so se sprehajali po bližnjem polju in po gozdovih; podjetnejši so se povzpeli na Golte k Mozirski koči. Ni ga pa menda bilo letoviščarja, ki ne bi vsaj enkrat obiskal Logarsko dolino. Dokler je bilo vreme lepo, so bili gostje kar vedre volje; čim pa je kak dan malo deževalo, so postali slabše volje in so se neprestano ozirali proti nebu, kdaj se bo zopet prikazalo sonce. S prehrano so bili vsi zadovoljni; pritožb ni bilo slišati.

Ob nedeljah so prihajali v Mozirje in v okolico mnogi izletniki s svojimi motornimi vozili, se utaborili na primernih mestih ob Savinji, se tu kopali ves dan in se sončili. Promet skozi naš trg je vse leto zelo živahen, najbolj pa poleti, ko drviijo proti Logarski dolini avtobusi in kamioni, naloženi z izletniki. V Mozirju so se le redki ustavljali pred našimi gostišči. Gostinci bodo morali misliti na to, kako s primerno reklamo in solidno postrežbo privabiti izletnike v svoje lokale.

V okolici našega trga so imele svoje šotore skupine tabornikov, ki jih v kraju samem ni bilo mnogo videti ob delavnikih, ker so obiskovali razne izletniške točke. Ob nedeljah dopoldne se je zgrnila v trg množica domačinov, gostov, izletnikov, tabornikov in udeležencev gozdne šole v Lokah v pisan vrvež.

Letos je proslavljalo naše društvo v turističnem tednu 70-letnico svojega

zboru so bila izročena 3 najzaslužnejšim članicam častna odlikovanja. Popoldne istega dne je priredilo društvo v veliki dvorani Doma Slavka Slandra našim letoviščarjem lepo zakusko; udeleženci so se ob tej priliki zelo razživelili in bili polni hvale za naš kraj in njegove prebivalce. Ta gesta našega društva je imela tudi propagandni značaj.

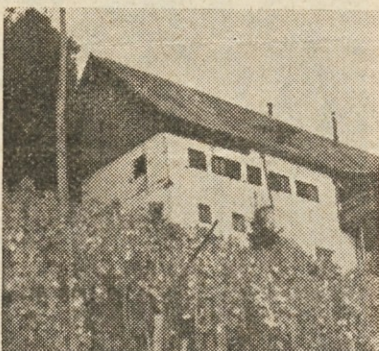
Kopališče in weekend naselje Mozirje
Foto Pelikan

Na flosarskem balu na Ljubnem ob Savinji je sodelovalo naše društvo; imelo je svoj posebni šotor.

Ako upoštevamo stalni porast turizma v naši dolini, moramo priti do prepričanja, da bo treba v Mozirju v najkrajšem času začeti z akcijo, da se uredi sredi trga vsem modernim zahtevam ustrezajoče gostišče, kjer bodo na voljo tujske sobe, garaže itd. Kakor vsi znaki kažejo, bo mogoče to zamisel v prav dobljenem času uresničiti. Zato se je zelo zavzela tudi naša občina. Gostišče, kakor zamišljamo v Mozirju, bo pomenilo nov in res pomemben korak za razvoj turizma.

Franjo Vajd

VINIČARSKI MUZEJ

Zgradba v Črešnjicah, kjer bo postopoma nastal vinogradniški muzej

Marljivo turistično društvo Frankolovo se je lotilo spet nove delovne naloge. Kmečko hišo v Črešnjicah, ki jim jo je dala celjska občina v upravljanje, so pričeli urejati za viničarski muzej. Upamo, da bo delovnim Frankolovčanom ob pomoči in razumevanju merodajnih činiteljev to tudi uspelo.

Vran

VREMENSKA NAPOVED ZA LETOŠNJO ZIMO

Za letošnjo zimo napovedujemo. V decembru hladno, neprijetno vreme s precej dežja, vmes nekaj snega, ki pa se ne bo obdržal. Več snega bo zapadlo v prvi polovici januarja, ki se bo obdržal do konca meseca, ko bo tudi najbolj hladno vreme. V februarju še nekaj snežnih padavin, vmes dež in tudi nekaj lepih dni.

V marcu še nekaj snega, več dežja in v drugi polovici meseca že lepo vreme.

Snega se najbolj veselijo otroci. Foto prof. Zoran Vudler

Objave

PIREDITVE OLEPŠEVALNEGA IN TURISTIČNEGA DRUŠTVA

28., 29., 30. nov. in 1. dec. 17—23 ure: Gostišče »Na Gričku«: Domača zabava — kolone. Voz avtobus, postajališče Branibor.

4. decembra ob 19: Gotovčeva komična opera: »Ero z onega sveta v Gledališču. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajni.

13. decembra ob 19.30: Predavanje z barvnimi diapozitivi v Narodnem domu. Ing. Dušan Ogrin: Potovanje po Skandinaviji. Predprodaja vstopnic pri blagajni kina Union.

31. decembra Silvestrovanje »Na Gričku« in na »Starem gradu«.

Januar:

Predavanje ing. Marjan Krišelj: Gora in ljudje. Koncert Slovenskega okteta.

Februar:

23. februarja o 20.30 v Narodnem domu tradicionalna maškara

24. februarja ob 15.30 cicibanska maškara

24. februarja ob 17 pionirska maškara

25. februarja ob 18 mladinska maškara

26. februarja ob 15.30 predvidoma karnevalski sprevid

POZIMI OSKRBOVANA IZLETIŠČA IN PLANINSKE POSTOJANKE

Tudi letošnjo zimo bodo oskrbovana številna izletišča in planinske postojanke v Celju in okolici.

STARI GRAD

ima lepo urejeno gostišče, ki je oskrbovano vse leto. Vsako soboto in nedeljo imajo domače krvavice in pečnice, vabijo pa tudi na prijetno silvestrovanje. Za zaključene družbe poseben salon. Televizija v točilnici.

NA GRIČKU

je znano celjsko izletišče, ki je oskrbovano vse leto. Vedno postrežejo z odličnimi pečnicami in kislim zeljem, vabijo pa tudi na silvestrovanje, za katerega že sprejemajo rezervacije pri Kompasu.

CELJSKA KOČA

je oskrbovana vse leto. Pozimi odlični smučarski tereni v neposredni bližini.

PLANINSKI DOM SVETINA

je odlično urejen planinski hotel z vsem udobjem. Oskrbovan je vse leto. Centralna kurjava, televizija.

PLANINSKI DOM LOGARSKA DOLINA

bo oskrbovan tudi pozimi. Prijeten izlet. Cestna uprava obljublja, da bo cesta redno pluzena.

MOZIRSKA KOČA NA GOLTEH

je izredna zimska postojanka, namenjena predvsem smučarjem. Oskrbovana je skozi vse leto.

GOSTOVANJE MARIBORSKE OPERE

Olepševalno in turistično društvo organizira dne 4. decembra t. l. gostovanje mariborske opere. Izvedli bodo Gotovčevu opero: Evo z onega sveta. Na to izredno prireditev se posebej opozarjamo.

SILVESTROVANJA V CELJU

»Na Gričku«. Godba, ples, domače kolone. Rezervacije pri Kompasu. Obvezna konsumacija 600 dinarjev.

»Stari grad«. Godba, ples, domače kolone, rezervacija 100 din pri Kompasu. Brez obvezne konsumacije.

Hotel »Evropa«. Spored, godba, ples, presenečenja. Rezervacije v upravi podjetja. Konsumacija obvezna.

Hotel »Celeia«. Godba, ples. Rezervacije v recepciji. Konsumacija obvezna.

»Minarjev Janez«. Godba, ples. Rezervacije v pisarni Majolke, konsumacija obvezna.

ZAPISEK O LETOŠNJI SEZONI V ZGORNJI SAVINJSKI DOLINI

Cepprav je bilo število nočitev domačih gostov letos skoraj v vseh krajih manjše, kakor lani, to ne drži za Zgornjo Savinjsko dolino, kjer je bilo v letošnji sezoni okoli 4000 nočitev več kakor lani. Na čelu najuspešnejših krajev je letos Gornji grad, kjer so dosegli letos okoli 10.000 nočitev, kar smemo oceniti za izreden uspeh. Ravno Savinjska dolina nam kaže, da je še vedno ogromno zanimanja domačih turistov za letni dopust, potrebna je dobra propaganda in pa sprejemljive cene. To pa je bilo oboje podano.

Vran

Tribuna Olepševalnega in turističnega društva

KOLESA ZAPIRAJO PREHODE

V Celju razsaja bolezen puščanja koles na in ob pločnikih tako, da se kaj lahko zgodi, da ne morete prečkati ceste v Stanetovi ulici, ne da bi pri tem podrli vsaj nekaj koles. To bolezen bo baje odpravil novi odlok, toda ali bo s tem problem že rešen? Samo ena kolesarnica ob tako velikem »bodočem navalu« vsemu delu ne bo kos. V središču mesta je precej zaprtih in praznih dvorišč, kjer že sedaj nekateri hranijo svoja kolesa in bi se jih morda brez večjih stroškov dalo preurediti v kolesarnice.

J. Z.

IN POSLOPJE HOTELA »POŠTA«

Poslopje hotela Pošte bi tudi lahko bilo v nekoliko boljšem stanju. Pri vzhodu, kjer so bili nekoč hlevi in avtogaraže, visijo polomljena vrata, ki se bodo zdaj, zdaj odrgala in padla na koga, ki bo slučajno pasiral vhod. So malenkosti, ki pa niso malenkosti, pri dobri volji bi se jih dalo odstraniti. Med tem so vrata že popravili.

TRGANJE LEPAKOV S PLAKATNIH DESK

V Celju je nelepa navada trganja plakatov s plakatnih desk. Komaj nalepljeni lepaki zginejo z desk čez noč. Kako oropane plakatne deske potem izgledajo, menda ni treba opisovati. Pri trganju so bili zaloteni že tudi odrasli, ki tako nabran papir prodajajo pri podjetjih z odpadnim materialom. Ker je tako početje nedostojno, je želeli, da bi ga tisti, ki to delajo opustili. Podjetja z odpadnim materialom pa bi naj malo pregledala izvor in prodajo ponudenega blaga in odkup takega blaga odklonila.

M. C.

NA OTOKU SE NI VSE TAKO, KOT BI BILO TREBA

Moderna mestna četrt Otok ima mnogo dobrih, pa tudi nekaj slabih strani. Skladnost in lepoto ji tu in tam kazijo madeži, ki bi jih v večini primerov ne bilo težko odstraniti.

Ena takšna neprijetnost je tik pred pisarno Stanovanjske skupnosti Otok. V mislih imamo prostor pred samopostrežno trgovino, ki se že ob manjšem deževju spremeni v pravcato malo jezero. Biti moraš že strokovnjak, da se ti lepo po suhem posreči priti do moderno urejene samopostrežne trgovine.

Le nekaj kvadratnih metrov asfalta bi stanje neprimerno izboljšalo in prepričani smo, da bi s tem mnogim ustregli.

J. Z.

HRUP V ZRAKU

Cepprav je Spodnja Savinjska dolina relativno majhna, našim vrlim letalcem le ne bi bilo treba po vzletu takoj odhiteti nad mestne strehe, kjer pogumno hrumijo tudi nad onimi predeli, ki jim je cestni hrup prizanesel. Smeli lopinigi ne vzbujajo toliko občudovanja kot pa strahu, da se bo predzrna igra nepričakovano končala na eni izmed streh.

Morda bi bilo bolje, če bi letalci vadili izven mestnega območja.

I. Z.

O KULTURNI RAVNI KINOOBISKOVALCEV

O kvaliteti filmov je bilo že mnogo napisanega, manj pa o gledalcih, ki ocenjujejo, ali pa tudi ne, to kvaliteto.

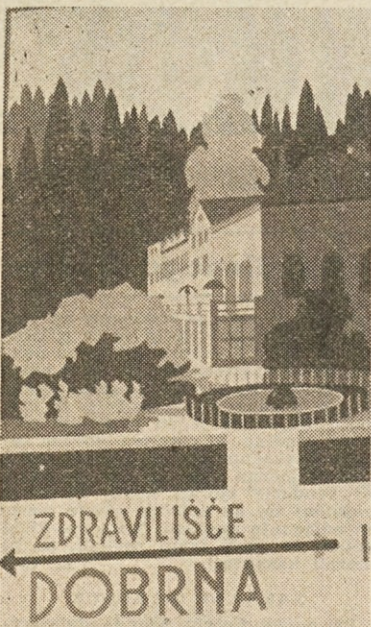
Sodeč po izgledu kinodvoran po končani predstavi, je njihova kultura vse prej, kot na dostojni višini. Sedaj v sezoni kostanjev, bučnic in drugih podobnih dobrin, ki jih je najprimerneje uživati v temi kinodvorane, so te po odhodu gledalcev podobne prizoriščem težkih bojev, v katerih je bila premagana dvorana. Gledalci odhajajo ponosni na svoje uspehe. Pri tem pa pozabljajo, da bosta po njihovem odhodu še ena ali dve prestavi in, da je čas med temi dve prekrak, da bi snailke utegnile odstraniti lovorike njihovih zmag, kupe smeti pod sedeži.

Tega, kolikšen užitek povzročajo bolj miroljubnim sosedom s tem, da kar najbolj glasno odvijajo papirje z različnih sladkarij, se kajpada komaj zavedajo.

Tudi opozorilo uprave kinopodjetij pred predvajanjem filma, ne zaležejo kdovekaj. Pa vseeno bo treba nekaj storiti.

J. Z.

ZDRAVILIŠČE DOBRNA

Propagandna tabla, izdelek mojstra Holobarja; foto prof. Zoran Vudler

Zdravilišče Dobrna je največji turistični kraj v celjski občini. Tudi letos bodo imeli preko 100.000 domačih in okoli 3.000 inozemskih nočitev. Domačih nočitev nekaj manj, kakor lani, inozemskih pa nekaj več.

Od Dobrne se je minuli mesec poslovil dolgoletni direktor zdravilišča Zmago Likar, ki je odšel v Ljubljano, kjer je sedaj direktor hotela Union. Na njegovo mesto je bil imenovan pred kratkim tov. Krivec iz Rogaške Slatine.

Vran

CINKARNA CELJE

METALURŠKO KEMIČNA INDUSTRIJA

Naši proizvodi:

Surovi cink — min. 97,80 % Zn
Cinkov prah — 97,0 % Zn total
Rafinirani cink — min. 98,70 % Zn
Fini cink — min. 99,75 % Zn
Cinkova pločevina raznih dimenzij in formatov
Cinkovi protektorji za kotle
Cinkove pralnice valovite
Cinkova žica
Cinkovi strešniki
Avtotipijske plošče
Offset plošče
Zveplena kislina 60° Bē
Cinkovo belilo — zlati pečat
— beli pečat
— zeleni pečat
— rdeči pečat

Kromov galun
Natrijev hidrosulfid
Natrijev sulfid — surovi
Natrijev sulfid — čisti
Cinksulfat
Natrijev silikofluorid
Barijev sulfid
Zelena galica
Litopon
Ultramarin
Svinčeni minij 30 %
Svinčeni minij 32 %
Svinčena glajenka čista
Superfosfat
Modra galica
Metalit

V valjarni uslužnostno valjamo tudi svinec, kositer in srebro

Trgovsko in proizvodno podjetje

VELEŽITAR CELJE

vam nudi mlevske izdelke, pekovske izdelke in žitarice po najugodnejših pogojih, v svojih pekarnah pa dober kruh in pecivo.

Trgovsko podjetje na veliko in malo

TEHNO - MERCATOR CELJE

ima na zalogi in nudi kupcem v svojih skladiščih in prodajalnah na malo po konkurenčnih cenah: blago elektrotehnične stroke, radio-aparate, televizorje in rezervne dele; gospodinske stroje in ostale pripomočke; steklo, steklene izdelke, jedilni pribor in porcelan; gradbeni material, barve in kemikalije

MAJOLKA

Celje, Prešernova ulica

je renovirala svoje prostore postreže cenjene goste z izbranimi vini, toplimi in hladnimi jedili. Priporočamo tudi izletišče Mlinarjev Janez — Teharje.

KVALITETNA
KONFEKCIJA

VARTEKS

CELJE

Prešernova ulica 8

MEHANIČNA TKALNICA CELJE

METKA

izdeluje vse vrste bombažnih izdelkov. Kakovost prvovrstna. Cene konkurenčne.

TOVARNA TEHTNIC CELJE

Mariborska cesta 1

Proizvaja vse vrste tehtnic za potrebe industrije, trgovine transporta in široke potrošnje. Posebno opozarjamo na naš novi proizvod — namizna tehtnica za trgovino tipa MAXIMA po licenci zahodnonemške tvrdke Bizerba.

Zahtevajte prospekte in ponudbe.

ELEKTRO CELJE

Dobavlja potrošnikom električno energijo po najugodnejših pogojih.

Projektira, gradi in opravlja montažo daljnovodov, krajevnih omrežij in transformatorskih postaj. Izvršuje vsa v elektro stroko spadajoča instalacijska dela.

Trgovsko podjetje

AVTOMOTOR

nudi cenjenim potrošnikom nadomestne dele za avtomobile, motorje, dvokolesa različnih znamk ter gume vseh dimenzij, nadalje avtomobile FIAT-ZASTAVA, TAM, FAP, IMV. Podjetje ima zastopstvo »TOMOS« motorjev

TOPER CELJE

Tovarna perila, konfekcije, prešitih odej ter pletenin

Zahtevajte naše izdelke.

FINOMEHANIKA

Celje, Stanetova 19
Popravlja vseh vrst pisalnih, računskih in knjigovodskih strojev, registriranih blagajn ter razmnoževalnih aparatov ter vsa v stroko spadajoča dela.

PREVOZNIŠTVO

CELJE

prevozi v tu in inozemstvo.

PLINARNA-VODOVOD

CELJE

oskrbuje mesto s plinom in vodo. Prodaja koks in katran. Instalacije in popravila.

TAPETNIŠTVO

Celje, Mariborska c. 1

vam izvršuje vse tapetarske usluge hitro, solidno in po zmerni ceni.

Polagamo vse plastične mase

Trgovsko podjetje s tehnično železnino in kovinskim blagom,

ŽELEZNINAR CELJE

Stanetova ulica 1

s svojimi poslovalnicami: »Merkur« v Gubčevi ulici, »Labod« v Stanetovi 31 in poslovalnico v Žalcu.

Prodajamo: Kovinsko blago, gradbeni material, orodje, številnike, peči, posodo, gospodinske potrebščine, kolesa, izdelke polivinila, ležaje, razne kovinske obdelovalne stroje in drugo blago po konkurenčnih cenah.

KOMUNALNA BANKA CELJE

s podružnico Celjsko mestno hranilnico, ekspoziturami v Laškem, Mozirju, Slov. Konjicah, Šmarju pri Jelšah in Žalcu.

Zbira hranilne vloge in jih obrestuje do 6 %.

Vse vrste premoga in drv si nabavite lahko vsak čas in v vsaki količini pri

TRGOVSKEM PODJETJU

KURIVO

CELJE, Stanetova 16

Telefon 32-42

TOVARNA EMAJLIRANE POSODE

CELJE

posebno priporoča svoje nove izdelke:

econom lonec,

alu pekač,

sokovnik,

pastel posoda

ter vso emajlirano in ostalo posodo.

Veletrgovina s tehnično železnino in kovinskim blagom

KOVINOTEHNA

Celje, Mariborska 17

nudi vse vrste valjanih proizvodov črne in barvne metalurgije, razno kvalitetno orodje tu in inozemskega porekla za obdelavo kovin in lesa, vsakovrstne vijake v najpopolnejšem asortimanu, žičnike in žične izdelke, sanitarno keramiko ter amature in vodovodne instalacije, ostale izdelke kovinske predelovalne industrije za vsakovrstno uporabo, brusilni in tesnilni material itd.

Trgovsko podjetje
s tekstilom

MODA

Celje

Vam nudi:

moško in žensko metrsko blago, moško in žensko konfekcijo, otroško konfekcijo, pletenine

V POSEBNEM ODDELKU

pa vam nudi vse, kar rabite za vaše najmlajše. V novem oddelku lahko kupite volno, čipke, elastiko itd. v veliki izbiri. Poslovalnice: Volna Vesna, Manufaktura, Solčava in Drogerija

ŽIČNA

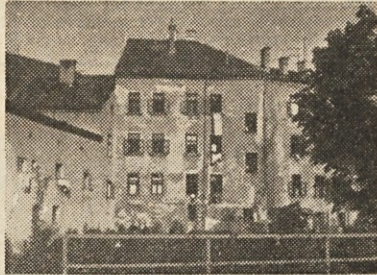
TOVARNA ŽIČNIH IZDELKOV
CELJE

izdeluje žično pletenje vseh velikosti in oblik, pletene žične ograje, železno pohištvo in drugo.

Tribuna Olepševalnega in turističnega društva v fotografiji

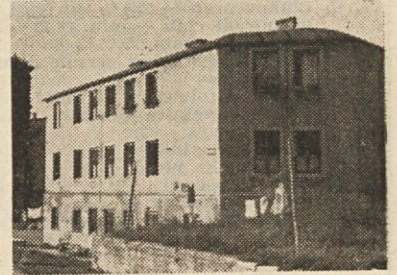
Pri vходу na Stari grad stoji ta podrtija, ki se bo vsak čas zrušila, če tega ne bo prej storila občinska komuna. Ta lep motiv tuji zelo radi fotografirajo.

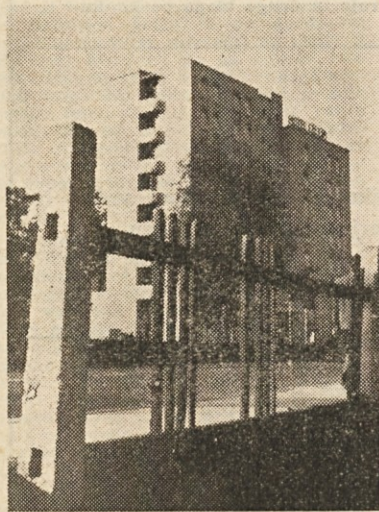
Zelo nas zanima, kaj nam bo povedal hišni svet te hiše ob Savinji. Čeprav je hiša stara, se bi jo vseeno še izplačalo obnoviti.

Obnovljeno Grofijo »krasi« tale podaljšek. Nekaj bo treba storiti, da se to spravi v red. Ta podaljšek je prehud kontrast k obnovljeni zgradbi.

Ta arhitektonska umetnina z okroglo streho, krito s strešno lepenko, je nastala leta 1945 iz nekdanjega, v vojni porušenega skladišča. Tudi okolje je na ravni objekta...

Ko smo hoteli posneti naš novi hotel, se nam je ponesrečil tale posnetek, ki ga lahko imenujemo »staro in novo« ali »nedostatke je treba odpraviti«.

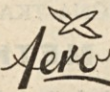
Ceprav bodo to hišo v kratkem porušili, bi kazalo vseeno z enim samim žebljem pritrditi hišno številko. Res lepa legitimacija tega hišnega sveta.

Linhart je že 167 let v grobu, sicer bi napisal gotovo posebno komedijo, v kateri bi podrezal občinske može, da je končno le treba porušiti hiše v njegovi ulici.

Na Slandrovem trgu stoji tudi ta častljiva hiša. Mogoče pa bi se hišni lastnik, najemniki in komunalna uprava le dogovorili in bi hišo vsaj malo pokrpali.

AERO CELJE BARVE, ŠOLSKE, PISARNIŠKE IN KEMIČNE POTREBŠČINE		ZAHTEVAJTE VEDNO IN PO VSEH TRGOVINAH LE ZNAMKE	
Obiščite HOTEL „EVROPO“ Postreženi boste v vašo popolno zadovoljnost. Opozarjamo na Silvestrovanje.		V KOLODVORSKI RESTAVRACIJI CELJE boste vedno postreženi z izbranimi vini in izborno kuhinjo. Priporoča se hotel CELEIA.	
AVTOBUSNI PROMET CELJE vzdržuje promet na rednih avtobusnih progah in opravlja prevoz skupin po naročilu.		PODJETJE JAVNE NAPRAVE CELJE se priporoča s svojimi obrati: pralnica, toplovodno kopalnice, deratizacija, desinfekcija, desinsekcija, kolesarnica in tržnica.	
IZLETNIK Vam nudi: Organizacijo izletov in prevoz strokovnih ekskurzij z modernimi turističnimi avtobusi po domovini in v inozemstvo. Za večdnevne izle.e nudimo izredne popuste. Posredujemo vam nabavo potnih listov in tujih vizumov v najkrajšem času. Rezerviramo vam postelje v spalnih vagonih na vseh progah JZ in v inozemstvu. Pri nas dobite vse vrste vozovnic za tu in inozemstvo, za železniški, pomorski in avionski promet. Vršimo menjavo tujih valut, rezervacije privatnih in hotelskih sob, imamo posredovalno službo pri menjavi in prodaji počitniških domov. Preskrbimo vam avtotaksi. Brezplačno Vam nudimo vse turistične in prometne informacije in sprejemamo vplačila za športne stave. Poslovne prostore imamo v Celju na Titovem trgu številka 3 (pri avtobusni postaji), telefon 28-41, poštni predal 62.	 prodaja vse vrste vozovnic za tu in inozemstvo za železniški, pomorski in letalski promet; organizira IZLETE IN POTOVANJA po Jugoslaviji in v inozemstvo z lastnimi modernimi turističnimi avtobusi, s posebnimi vlaki, ladjami in letali; posreduje v najkrajšem času nabavo potnih listov, vizumov; rezervira hotelske sobe, kabine na ladjah in postelje v spalnih vagonih na vseh progah JZ in v inozemstvu; menja tuja plačilna sredstva in sprejema depozite; daje brezplačno vse turistične in prometne informacije ter razpolaga s turističnimi publikacijami. Za delovne kolektive, organizacije in združenja prirejamo skupinske izlete po posebnem naročilu in s POSEBNIM POPUSTOM .		
KLIMA CELJE izdeluje: kaloriferje, ventilatorje, klima naprave, bojlerje, tlačne kotle, električne kaloriferje in vse ostale v stroko spadajoče predmete. Izvršuje montaže centralnih kurjav in sanitarnih naprav Industrijsko gradbeno podjetje INGRAD CELJE gradi vse vrste visokih in nizkih gradenj; vse obrtniške storitve izvršuje v lastnih delavnicah.			
ETOL TOVARNA ESENC — CELJE PRIPOROČA SVOJE KVALITETNE IZDELKE			
TKANINA-GALANTERIJA LJUDSKI MAGAZIN nudi v svoji veleblagovnici svojim potrošnikom vseh vrst tekstilnega in galanterijskega blaga domače in uvožene proizvodnje.			